

Briselē, 2026. gada 26. jūnijā
(OR. en)

10958/26

ECOFIN 881
UEM 301
ECB
EIB

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2026. gada 25. jūnijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2026) 585 final
Temats:	KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI 2026. GADA KŌNVERĢENCES ZIŅOJUMS (sagatavots saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 140. panta 1. punktu)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2026) 585 final.

Pielikumā: COM(2026) 585 final

EIROPAS
KOMISIJA

Briseļē, 24.6.2026.
COM(2026) 585 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

2026. GADA KONVERĢENCES ZIŅOJUMS

(sagatavots saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 140. panta 1. punktu)

{SWD(2026) 585 final}

1. ZIŅOJUMA MĒRĶIS

Euro ir iecerēts kā visas Eiropas Savienības vienotā valūta. Pašlaik to ik dienu izmanto aptuveni 355 miljoni cilvēku 21 eurozonas dalībvalstī. Euro sniedz tādus praktiskus labumus kā stabilākas cenas, zemākas darījumu izmaksas iedzīvotājiem un uzņēmumiem, pārredzamāki tirgi, kuros valda lielāka konkurence, kā arī lielāks tirdzniecības apjoms gan ES iekšienē, gan ar pārējo pasauli. Patlaban euro ir arī otrā visvairāk izmantotā valūta pasaulē.

Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 140. panta 1. punktā noteikts, ka Komisija un Eiropas Centrālā banka (ECB) vismaz reizi divos gados vai pēc dalībvalstu ar izņēmuma statusu¹ iesniegta pieprasījuma ziņo Padomei par panākumiem, ko dalībvalstis ar izņēmuma statusu guvušas, pildot savas saistības attiecībā uz ekonomiskās un monetārās savienības izveidi. Jaunākos regulāros konverģences ziņojumus Komisija un ECB pieņēma 2024. gada jūnijā.

Bulgārija 2025. gada 25. februārī iesniedza *ad hoc* konverģences novērtējuma pieprasījumu. Pēc konverģences ziņojuma par Bulgāriju sagatavošanas un pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, Padome 2025. gada jūlijā nolēma, ka Bulgārija ir izpildījusi nepieciešamos nosacījumus, lai 2026. gada 1. janvārī ieviestu euro².

Šis 2026. gada konverģences ziņojums attiecas uz šādām piecām dalībvalstīm ar izņēmuma statusu: Čehiju, Ungāriju, Poliju, Rumāniju un Zviedriju³. Detalizētāks konverģences stāvokļa novērtējums šajās dalībvalstīs ir sniegts šim ziņojumam pievienotajā dienestu darba dokumentā⁴.

LESD 140. panta 1. punktā ir noteikts, ka ziņojumos ietver vērtējumu par to, kā valsts tiesību akti, tai skaitā centrālo banku statūti, sader ar LESD 130. un 131. pantu un Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas statūtiem ("ECBS/ECB statūti"). Ziņojumos ir jāvērtē arī tas, cik augstu noturīgas konverģences līmeni ir sasniegusi attiecīgā dalībvalsts, i) atsaucoties uz četru konverģences kritēriju (cenu stabilitāte, publiskās finanses, valūtas kursa stabilitāte un ilgtermiņa procentu likmes) izpildi un ii) ņemot vērā citus ar ekonomisko integrāciju un konverģenci saistītus faktorus, kas minēti LESD 140. panta 1. punkta pēdējā daļā. Četri konverģences kritēriji ir sīkāk iztirzāti Līgumiem pievienotajā protokolā (Protokols Nr. 13 par konverģences kritērijiem).

Konverģences novērtējums šajā ziņojumā ir sniegts, ņemot vērā vairākas būtiskas ekonomikas un politikas norises 2025. gadā un 2026. gada pirmajā pusē. 2025. gadā ASV tirdzniecības politikas svārstīgums un ASV tirdzniecības tarifu pieaugums, lai gan mazāks nekā sākotnēji tika paziņots, traucēja globālās tirdzniecības plūsmas un pastiprināja politikas nenoteiktību. Tomēr, neraugoties uz šo sarežģīto ārējo vidi, ES ekonomika demonstrēja noturību un turpināja stabili augt. Pēc mērenas ekonomikas izaugsmes 1,0 % apmērā 2024. gadā ES ekonomikas izaugsme 2025. gadā paātrinājās, un IKP attiecīgi pieauga par 1,4 %. Šo izaugsmi veicināja spēcīgs darba tirgus, inflācijas spiediena mazināšanās un labvēlīgi finanšu nosacījumi. Pēc augstākā līmeņa sasniegšanas 2022.–2023. gadā gada patēriņa cenu inflācija samazinājās līdz 2,6 % 2024. gadā un 2,5 % 2025. gadā. Zemāku enerģijas cenu un pakalpojumu inflācijas samazināšanās ietekmē tā 2025. gada pirmajā pusē turpināja samazināties visā ES, bet pēc tam gada otrajā pusē un 2026. gada pirmajos divos mēnešos stabilizējās aptuveni 2 % līmenī.

¹ Dalībvalstis, kuras vēl nav izpildījušas euro ieviešanai nepieciešamos nosacījumus, sauc par dalībvalstīm ar izņēmuma statusu. Pirms Māstrihtas līguma pieņemšanas Dānija vienojās par nepiedalīšanos un ekonomiskās un monetārās savienības trešajā posmā nepiedalās.

² Padomes Lēmums (ES) 2025/1407 (2025. gada 8. jūlijs) par euro ieviešanu Bulgārijā 2026. gada 1. janvārī (OV L 1407, 14.7.2025., 1.–4. lpp.).

³ Saskaņā ar Līgumu Protokolu Nr. 16 par dažiem noteikumiem attiecībā uz Dāniju Dānijai piemēro izņēmumu attiecībā uz vienoto valūtu, un LESD 140. pantā minēto procedūru var uzsākt tikai pēc tās pieprasījuma. Dānija šādu pieprasījumu nav paudusi, tāpēc novērtējums uz to neattiecas.

⁴ Šajā ziņojumā izmantoti dati, kas apkopoti līdz 2026. gada 17. jūnijam. Konverģences novērtējuma pamatā ir dažādi ikmēneša konverģences rādītāji, kas aprēķināti par laiku līdz 2026. gada maijam.

Tomēr kara sākums Tuvajos Austrumos 2026. gada 28. februārī būtiski mainīja šo ainu, radot nopietnākos globālās energoapgādes traucējumus jaunāko laiku vēsturē. Pēc konflikta sākuma Tuvajos Austrumos faktiski tika slēgts Hormuza šaurums, tāpēc samazinājās pa jūru pārvadātās naftas un sašķidrinātās dabasgāzes (*LNG*) plūsmas un notika straujš enerģijas cenu kāpums. Laikposmā no konflikta sākuma Tuvajos Austrumos līdz 29. aprīlim – datumam, līdz kuram tika noteikti Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozes tehniskie pieņēmumi, kuri ir šajā konverģences ziņojumā sniegtā ilgtspējas novērtējuma pamatā, – naftas un gāzes cenas pieauga attiecīgi par 65 % un 50 %, izraisot strauju enerģijas inflācijas paātrināšanos. Paredzams, ka cenu spiediens pakāpeniski kļūs plašāks, jo pieaugošās enerģijas izmaksas ietekmē visu ražošanas ķēdi un daļēji tiek pārnestas uz patērētājiem. Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozes ārējos pieņēmumos ir ņemta vērā energoresursu nākotnes līgumu cenu dinamika prognozes sagatavošanas beigu datumā. Šie pieņēmumi par energoresursu cenām liecina par samērā strauju, lai gan tikai daļēju, piegādes apstākļu normalizēšanos, paredzot, ka līdz 2027. gadam naftas un gāzes cenas stabilizēsies aptuveni 20 % virs pirmskara līmeņa.

Vienlaikus tas, ka Krievija turpina agresijas karu pret Ukrainu, rada būtisku apdraudējumu Eiropas drošībai, un tuvākajā nākotnē ir jāpalielina izdevumi aizsardzībai. Saistībā ar to Komisija 2025. gada martā iniciatīvas “ReArm Europe Plan / Gatavība 2030” ietvaros nāca klajā ar aizsardzības pasākumu kopumu. Šā plāna ietvaros Komisija aicināja dalībvalstis pieprasīt Stabilitātes un izaugsmes pakta valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšanu, kas tām nodrošinās papildu budžeta iespējas pārejai uz ilgstoši augstāku aizsardzības izdevumu līmeni saskaņā ar ES fiskālajiem noteikumiem. Plānotās atkāpes apmērs no ieteiktās neto izdevumu trajektorijas saskaņā ar izņēmuma klauzulu tiks ierobežots 1,5 % apmērā no IKP ar pieejamību četrus gadus. Turklāt jaunā pakete “Rīcība Eiropas drošības labā” (*SAFE*) nodrošina aizdevumus līdz 150 miljardu EUR apmērā, lai palīdzētu ES dalībvalstīm ātri un būtiski palielināt investīcijas Eiropas aizsardzības spējās.

Paredzams, ka nacionālo atveseļošanas un noturības plānu (ANP) ātrāka īstenošana pirms Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) slēgšanas gada beigās, kā arī progress 2021.–2027. gada kohēzijas politikas programmu īstenošanā daļēji kompensēs pašreizējās ģeopolitiskās nestabilitātes negatīvās sekas un veicinās ārpus eurozonas esošo ES dalībvalstu konverģences procesu. ANM un kohēzijas politikas programmas ne tikai veicina lielāku izaugsmi un publisko finanšu uzlabošanu, bet arī stiprina dalībvalstu ilgtermiņa izaugsmi un noturību, atbalstot būtiskas reformas un investīcijas, kas palīdz risināt gan ilgstošas, gan jaunas problēmas, piemēram, dažādot energoapgādi. Līdz 2026. gada maija beigām no ANM bija izmaksāti 405,9 miljardi EUR, kas veido aptuveni 70 % no kopējā ANM ietvaros piešķirtā atbalsta apjoma. 2021.–2027. gada periodā Eiropas Savienība dalībvalstīm nodrošinās kohēzijas politikas finansējumu 420 miljardu EUR apmērā. Kohēzijas politika ir vērsta uz jomām, kurām ir būtiska nozīme konverģences un konkurētspējas veicināšanā. Tā atbalsta ilgtermiņa investīcijas atbilstoši ES prioritātēm, veicina ES IKP pieaugumu un tai ir īpaši liela ietekme uz dalībvalstīm un reģioniem, kas ir galvenie šīs politikas atbalsta saņēmēji. Kohēzijas politikas vidusposma pārskatīšana, kas tika pabeigta 2025. gada rudenī, nodrošināja dalībvalstīm lielāku elastību un stimulus ātrāk izmantot pieejamos resursus, paātrināt programmu īstenošanu un labāk saskaņot finansējumu ar galvenajām ES prioritātēm.

Komisija 2026. gada 22. aprīlī pieņēma paziņojumu “AccelerateEU”, kurā tika izklāstīts visaptverošs darbību un pasākumu kopums, lai risinātu pieaugošo enerģijas izmaksu problēmu un vēl vairāk mazinātu atkarību no svārstīgiem fosilā kurināmā tirgiem, vienlaikus virzot Eiropu uz stabilu enerģētiskās neatkarības trajektoriju. Plāna mērķis ir sniegt atbalstu patērētājiem, kuri saskaras ar enerģijas cenu kāpumu, un paātrināt pāreju uz tīru, drošu un cenas ziņā pieejamu enerģiju. Daudzas dalībvalstis ir pieņēmušas budžeta politikas pasākumus, lai mazinātu augsto enerģijas cenu sociālo un ekonomisko ietekmi uz mājāsaimniecībām un uzņēmumiem. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozi šādu pasākumu kopējās budžeta izmaksas ir 14,6 miljardi EUR jeb 0,07 % no ES IKP 2026. gadā ar lielām atšķirībām starp dalībvalstīm.

Komisija 2026. gada 3. jūnijā publicēja 2026. gada Eiropas pusgada pavasara paketi. Paketē ir iekļauts Komisijas novērtējums par to, kā dalībvalstis ievēro attiecīgos Padomes ieteikumus par fiskālo politiku. Attiecībā uz 10 dalībvalstīm, kurām pašlaik piemēro pārmērīga budžeta

deficīta novēršanas procedūru, ieskaitot Ungāriju, Poliju un Rumāniju, Komisija novērtēja pasākumus, kas veikti, reaģējot uz Padomes ieteikumiem pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras ietvaros. Attiecībā uz pārējām dalībvalstīm (kurām pašlaik nepiemēro pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru), ieskaitot Čehiju un Zviedriju, Komisija novērtēja progresu vidēja termiņa plānu īstenošanā un atbilstību attiecīgajiem Padomes ieteikumiem. Attiecībā uz dalībvalstīm, kuru vidēja termiņa plānu kontekstā fiskālās korekcijas periods ir septiņi, nevis četri gadi, ieskaitot Rumāniju, Komisija novērtēja arī reformu un investīciju saistību galveno posmu īstenošanu, kas ir pagarinājuma pamatā. Komisija arī paziņoja, ka dalībvalstis, kas rīkojas, lai stiprinātu Eiropas enerģētisko drošību un paātrinātu atteikšanos no fosilās degvielas, var pieprasīt ierobežotu fiskālo elastību saskaņā ar pašreizējo valsts izņēmuma klauzulu attiecībā uz aizsardzības izdevumiem. Pēc dalībvalsts pieprasījuma klauzulas tvērumu var paplašināt, lai iekļautu pasākumus, kas veikti kopš 2026. gada februāra un kas mazina atkarību no importētā fosilā kurināmā, piemērojot īpašu gada maksimālo robežvērtību 2026.–2028. gadam (0,3 % no IKP) un kumulatīvu maksimālo robežvērtību (0,6 % no IKP).

Konverģences kritēriji

Lai pārbaudītu **valsts tiesību aktu**, tai skaitā dalībvalstu ar izņēmuma statusu valsts centrālās bankas statūtu, **saderību** ar LESD 130. pantu un atbilstību LESD 131. pantā paredzētajam saderības pienākumam, jāizvērtē, kā tiek ievērots monetārās finansēšanas aizliegums (LESD 123. pants) un aizliegums paredzēt privileģētu režīmu attiecībā ar finanšu iestādēm (LESD 124. pants), atbilstība ECBS mērķiem (LESD 127. panta 1. punkts) un uzdevumiem (LESD 127. panta 2. punkts), un citi aspekti, kas saistīti ar nacionālo centrālo banku integrāciju Eurosistēmā⁵.

LESD 140. panta 1. punkta pirmajā ievilkumā **cenu stabilitātes kritērijs** ir definēts kā *“augsts cenu stabilitātes līmenis; to konstatē, samērojot inflācijas līmeni attiecīgā valstī ar inflācijas līmeni, augstākais, trijās cenu ziņā stabilākajās dalībvalstīs”*.

Protokola par konverģences kritērijiem 1. pantā noteikts, ka *“cenu stabilitātes kritērijs (..) nozīmē, ka attiecīgajā dalībvalstī ir stabilas cenas un vienā gadā pirms novērtējuma vidējais inflācijas līmenis nepārsniedz 1,5 %, to samērojot ar, augstākais, tādu triju dalībvalstu datiem, kur cenu stabilitāte ir vislielākā. Inflāciju aprēķina, salīdzinot patēriņa cenu indeksus un ņemot vērā to, ka dažādās valstīs to nosaka dažādi”*⁶.

Prasība par cenu stabilitāti nozīmē, ka apmierinošu inflācijas rādītāju pamatā ir jābūt resursu izmaksu līmenim un citiem faktoriem, kas ietekmē cenu izmaiņas strukturālā ziņā, nevis īstermiņa faktoru ietekmei. Tāpēc konverģences pārbaude ietver tādu faktoru novērtējumu, kam ir ietekme uz inflācijas prognozēm, un to papildina atsauce uz jaunākajām Komisijas dienestu inflācijas prognozēm⁷.

Aprēķinātā inflācijas atsauces vērtība 2026. gada aprīlī bija 2,7 %, un “trīs dalībvalstis ar vislabākajiem darbības rādītājiem” bija Kipra, Francija un Dānija⁸.

Neviena dalībvalsts atsauces vērtības aprēķināšanai netika identificēta kā izslēgta inflācijas rādītāju ziņā, jo neviens no to inflācijas rādītājiem būtiski neatšķīrās no eurozonas vidējā rādītāja, ņemot vērā katras valsts īpašos apstākļus.

Konverģences **kritērijs attiecībā uz publiskajām finansēm** LESD 140. panta 1. punkta otrajā ievilkumā ir definēts kā *“valsts finanšu stāvokļa stabilitāte; to konstatē, izejot no tā, vai ir sasniegts valsts budžeta stāvoklis bez pārmērīga deficīta, kā noteikts šā Līguma 126. panta 6. punktā”*.

⁵ Valsts tiesību aktu saderības pārbaudes pamatā ir tiesību akti, kas bija spēkā līdz 2026. gada aprīļa beigām.

⁶ Cenu stabilitātes kritērija vajadzībām inflāciju mēra, izmantojot saskaņotos patēriņa cenu indeksus (SPCI), kas ir definēti Regulā (ES) 2016/792.

⁷ Visas inflācijas un citu mainīgo lielumu prognozes, kas sniegtas šajā ziņojumā, ir ņemtas no Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozes. Prognožu pamatā ir virkne kopēju pieņēmumu attiecībā uz ārējiem mainīgajiem lielumiem un pieņēmums par nemainīgu politiku, bet vienlaikus tiek ņemti vērā arī pasākumi, par kuriem ir zināma pietiekami sāka informācija.

⁸ Attiecīgajā 12 mēnešu laikposmā vidējais inflācijas līmenis bija 0,9 %, 1,2 % un 1,6 %.

Papildus tam Protokola par konverģences kritērijiem 2. pantā ir noteikts, ka šis kritērijs nozīmē to, ka *“novērtējuma brīdī uz dalībvalsti neattiecas atbilstīgi 126. panta 6. punktam pieņemtais Padomes lēmums par pārmērīgu budžeta deficītu”*.

LESD 140. panta 1. punkta trešajā ievilkumā **valūtas kursa kritērijs** ir skaidrots šādi: *“vismaz divus gadus attiecīgās valsts valūtas kursa svārstības palikušas Eiropas monetārās sistēmas valūtas maiņas mehānisma noteiktajās robežās, un šīs valsts valūta nav devalvēta attiecībā pret euro”*.

Protokola par konverģences kritērijiem 3. pantā noteikts: *“Kritērijs (...) dalībai Eiropas monetārās sistēmas valūtas maiņas mehānismā ir tāds, ka dalībvalsts vismaz divus gadus pirms novērtējuma bez lielām grūtībām ir ievērojusi paredzētās normālās svārstību robežas Eiropas monetārās sistēmas valūtas maiņas mehānismā. Jo īpaši dalībvalsts nedrīkst tajā pašā periodā pēc savas iniciatīvas devalvēt savas valūtas divpusējo centrālo kursu attiecībā pret euro.”*

Attiecīgais divu gadu periods valūtas kursa stabilitātes novērtēšanai šajā ziņojumā aptver laikposmu no 2024. gada 18. jūnija līdz 2026. gada 17. jūnijam. Novērtējot valūtas kursa stabilitātes kritēriju, Komisija ņem vērā izmaiņas tādos papildu rādītājos kā ārvalstu valūtas rezerves un īstermiņa procentu likmes. Komisija ņem vērā arī valūtas kursa stabilitātes saglabāšanai nozīmīgus politikas pasākumus, citastarp intervences ārvalstu valūtas tirgū, un (attiecīgā gadījumā) starptautisko finansiālo palīdzību.

LESD 140. panta 1. punkta ceturtajā ievilkumā norādītais kritērijs ir *“stabilitāte attiecībā uz dalībvalsts ar izņēmuma statusu panākto konverģenci un tās dalību valūtas maiņas mehānismā, kuru atspoguļo ilgtermiņa procentu likmes”*.

Savukārt Protokola par konverģences kritērijiem 4. pantā teikts, ka *“procentu likmju konverģences kritērijs ir tāds, ka dalībvalsts vidējā nominālā ilgtermiņa aizdevumu procentu likme, kas pirms novērtējuma novērota vienu gadu, pārsniedz ne vairāk kā 2 procentu punktus likmēm, augstākais, trijās dalībvalstīs, kur cenu stabilitāte ir vislielākā. Procentu likmes mēra, par pamatu ņemot valsts ilgtermiņa obligācijas vai līdzīgus vērtspapīrus un ņemot vērā to, ka dažādās valstīs tās nosaka dažādi”*.

Aprēķinātā procentu likmju atsauces vērtība 2026. gada aprīlī bija 5,1 %¹⁰.

LESD 140. panta 1. punktā ir arī noteikta prasība ziņojumos ņemt vērā **citus faktorus**, kas ir nozīmīgi ekonomikas integrācijai un konverģencei. Tie ietver tirgu integrāciju, izmaiņas tekošā konta maksājumu bilancē un vienības darbaspēka izmaksās, kā arī citos cenu indeksos. Šie vērā ņemamie papildu faktori ir nozīmīgi rādītāji, kas liecina par to, vai dalībvalsts integrācija eurozonā varētu norisināties bez sarežģījumiem. Tie arī sniedz labāku priekšstatu par nepieciešamo augsto ilgtspējīgas konverģences pakāpi.

Šajā ziņojumā sniegtais ilgtspējīgas konverģences pakāpes novērtējums attiecībā uz Bulgāriju ir balstīts uz Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozi un politikas pamatnostādņēm, kas sniegtas 2026. gada Eiropas pusgada pavasara paketē¹¹. Tajā it īpaši ņemts vērā: pavasara paketes kopsavilkuma paziņojums, tai skaitā secinājumi par i) fiskālo uzraudzību, kas veikta saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu, un ii) makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru. Novērtējumā ir ņemti vērā arī 2026. gada padziļināto pārskatu un 2026. gada valstu ziņojumu konstatējumi. Tajā atspoguļoti arī Komisijas veiktie fiskālās stabilitātes risku un valstu fiskālo sistēmu novērtējumi, kā arī ANP īstenošana. Arī darba un preču tirgu darbība, līdzdalība darba tirgū, prasmju pieejamība, algu veidošana, sociālā noturība un teritoriālā kohēzija ir būtiski aspekti, jo tie palīdz veidot pielāgošanās spēju, konkurētspēju un spēju sekmīgi integrēties eurozonā.

⁹ Novērtējot atbilstību valūtas kursa kritērijam, Komisija pārbauda, vai valūtas kurss joprojām ir pietiekami tuvu valūtas kursa mehānismā VKM II noteiktajam oficiālajam kursam. Saskaņā ar Kopējo paziņojumu par valstīm, kuras pievienojas, un VKM II, ko *ECOFIN* padome pieņēma neoficiālā sanāksmē Atēnās 2003. gada 5. aprīlī, var tikt ņemti vērā ar valūtas vērtības pieaugumu saistītie apstākļi.

¹⁰ Atsauces vērtība 2026. gada maijā tika aprēķināta kā vienkāršais vidējais rādītājs no 12 mēnešu vidējās ilgtermiņa procentu likmes Kiprā (3,1 %), Francijā (3,5 %) un Dānijā (2,6 %), kam pieskaitīti divi procentpunkti.

¹¹ COM(2026) 200 final, 3.6.2026.

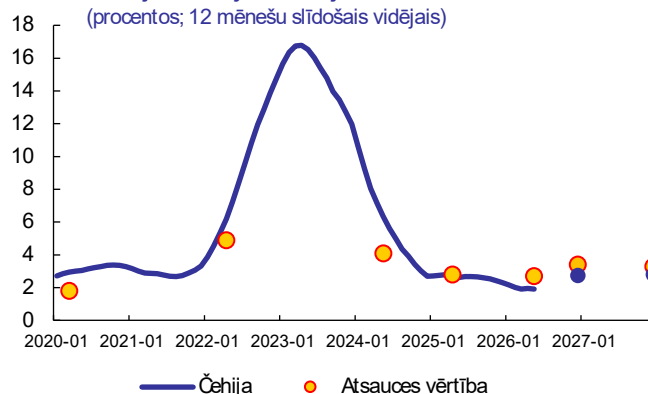
2. ČEHIJA

Nemot vērā juridiskās atbilstības un konverģences kritēriju izpildes novērtējumu, kā arī attiecīgos papildu faktorus, Komisija uzskata, ka Čehija nav izpildījusi nosacījumus euro ieviešanai.

Čehijas tiesību akti, it īpaši Čehijas Nacionālās padomes Likums Nr. 6/1993 Coll. "Par Čehijas Nacionālo banku (*Česká národní banka, ČNB*)" (ČNB likums), nav pilnībā saderīgi ar LESD 131. pantā noteiktajām prasībām. Nesaderības attiecas uz centrālās bankas neatkarību, monetārās finansēšanas aizliegumu un centrālās bankas integrāciju Eurosistēmā saistībā ar ČNB mērķiem un ECBS/ECB mērķiem un uzdevumiem, kas noteikti LESD 127. panta 1. un 2. punktā un ECBS/ECB statūtu 2. un 3. pantā. Turklāt ČNB likumā ir arī nepilnības saistībā ar ECBS/ECB uzdevumiem.

Čehija ir izpildījusi cenu stabilitātes kritēriju. Vidējais inflācijas līmenis Čehijā 12 mēnešu periodā līdz 2026. gada maijam bija 1,9 %, kas ir zemāks par 2,7 % atsaucē vērtību. Prognozēts, ka līdz 2026. gada beigām tas pieaugs un 2027. gada otrajā pusē samazināsies, tomēr abos gados tam būtu jāpaliek zem atsaucē vērtību.

2.a attēls. Čehija. Inflācijas kritērijs
(procentos; 12 mēnešu slīdošais vidējais)

Piezīme. Punkti diagrammas labajā malā attēlo prognozēto atsaucē vērtību un Čehijas 12 mēnešu vidējo inflācijas līmeni 2026. gada decembrī

un 2027. gada decembrī. 2020., 2022., 2024. un 2025. gada atsaucē vērtības atbilst iepriekšējos konverģences ziņojumos aprēķinātajām atsaucē vērtībām.

Avots: Eurostat, Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Pēc augstas inflācijas perioda 2021.–2023. gadā, kas sākās ar atveseļošanu pēc Covid-19 pandēmijas un ko pastiprināja enerģijas cenu šoks pēc Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā, SPCI inflācija 2024. gadā (2,7 %) un 2025. gadā (2,3 %) sāka samazināties. Kopējās inflācijas samazināšanos noteica pārtikas cenu kāpuma palēnināšanās 2024. gadā un enerģijas cenu kāpuma palēnināšanās 2025. gadā. Pakalpojumu inflācija, kas parasti ir salīdzinoši noturīga un ko galvenokārt nosaka algu dinamika, šajā periodā samazinājās, taču saglabājās ievērojami augstāka par kopējo inflāciju. Gada inflācija 2026. gada pirmajos divos mēnešos turpināja samazināties, bet turpmākajos mēnešos atkal pieauga, 2026. gada maijā sasniedzot 1,8 %, – to noteica pakalpojumu inflācija un enerģijas inflācijas kāpums saistībā ar konfliktu Tuvajos Austrumos. SPCI gada vidējā inflācija Čehijā 2024. un 2025. gadā bija augstāka nekā attiecīgie rādītāji eurozonā kopumā.

Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozi SPCI gada vidējā inflācija palielināsies līdz 2,7 % 2026. gadā un līdz 2,8 % 2027. gadā. Prognozētais pieaugums ir saistīts ar enerģijas cenu kāpumu, ko tikai daļēji līdzsvaro lēnāks pakalpojumu un pārtikas cenu pieaugums. Patēriņa cenu līmenis Čehijā bija aptuveni 88 % no eurozonas vidējā līmeņa 2024. gadā, un tas liecina par cenu līmeņa turpmākas konverģences potenciālu ilgtermiņā.

Čehija ir izpildījusi publisko finanšu stāvokļa kritēriju. Uz Čehiju neattiecas Padomes lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu. Vispārējās valdības budžeta deficīts palielinājās no 2,0 % no IKP 2024. gadā līdz 2,1 % 2025. gadā, atspoguļojot augstāku atalgojumu publiskajā sektorā un valdības subsīdiu pieaugumu atjaunīgajiem energoresursiem, neraugoties uz

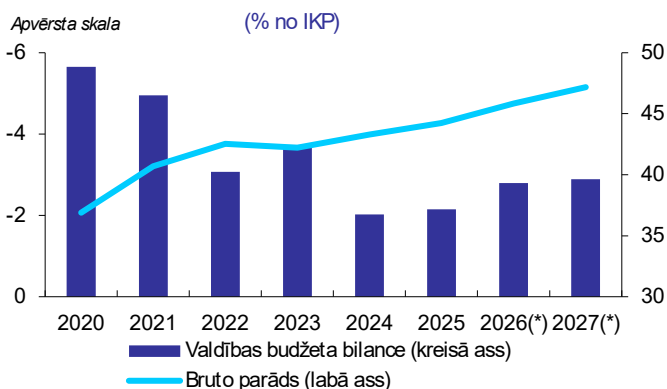
augstāku IKP pieaugumu. Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozē paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2026. gadā sasniegs 2,8 % no IKP, cita starpā tāpēc, ka tiks pilnībā atcelts enerģētikas uzņēmumu peļņai piemērotais negaidītais papildu peļņas nodoklis un tiks pārņemti atjaunīgās enerģijas nodevas maksājumi, ko līdz šim veica elektroenerģijas patērētāji. Tiek prognozēts, ka 2027. gadā valdības budžeta deficīta attiecība būs 2,9 %.

Padome 2025. gada 21. janvārī pieņēma ieteikumu, ar ko apstiprina Čehijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Plānā ir noteikta fiskālās korekcijas trajektorija četru gadu periodam, paredzot maksimālo neto izdevumu pieaugumu 4,5 % apmērā 2025. gadā, 2,5 % apmērā 2026. gadā, 2,6 % apmērā 2027. gadā un 2,9 % apmērā 2028. gadā. Padome 2025. gada jūlijā aktivizēja valsts izņēmuma klauzulu aizsardzības izdevumu palielināšanai Čehijā, ļaujot Čehijai atkāpties no vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā noteiktās neto izdevumu trajektorijas un to pārsniegt. Komisija 2026. gada 3. jūnijā secināja, ka neto izdevumi Čehijā 2025. gadā pieauga par 4,9 % un 2024. un 2025. gadā kopumā – par 6,0 %. Neto izdevumu pieaugums 2025. gadā ir lielāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu un atbilst novirzei 0,2 % apmērā no IKP gada griezumā. Aplūkojot 2024. un 2025. gadu kopā, tiek prognozēts, ka neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps būs mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Tā kā Čehija izmanto elastības iespēju saskaņā ar valsts izņēmuma klauzulu, atbilstības novērtējums ir vērsts uz pēdējo minēto salīdzinājumu.

Tiek prognozēts, ka neto izdevumi 2026. gadā pieaugs par 6,4 %, pārsniedzot ieteikto pieaugumu 2,5 % apmērā. Novirze, kas pārsniedz ieteikto maksimālo apjomu, ir līdzvērtīga gada novirzei 1,5 % apmērā no IKP un kumulatīvajai novirzei 0,1 % apmērā no IKP, aplūkojot 2024., 2025. un 2026. gadu kopumā. Ņemot vērā valsts izņēmuma klauzulā paredzēto elastību, prognozētā novirze 2026. gadā atbilst valsts izņēmuma klauzulā paredzētajai elastībai, pamatojoties uz pašreizējām aizsardzības izdevumu prognozēm.

Valdības parāda attiecība pret IKP palielinājās no 43,3 % 2024. gadā līdz 44,3 % 2025. gadā, un tiek prognozēts, ka tā pieaugs līdz 45,8 % 2026. gadā un pēc tam līdz 47,2 % 2027. gadā. To nosaka negatīva primārā bilance, procentu izdevumi un mazākā mērā parādu palielinošā atlikumu un plūsmu korekcija, bet to daļēji kompensē nominālā IKP pieaugums. Parāda atmaksājamības riski vidējā termiņā šķiet vidēji, un tiek prognozēts, ka valdības parāds palielināsies no aptuveni 44 % no IKP 2025. gadā līdz aptuveni 56 % 2036. gadā. Čehijas valsts fiskālā sistēma darbojas labi, bet saskaras ar pieaugošām problēmām, ko cita starpā rada būtisks vispārējās valdības parāda pieaugums kopš pandēmijas, atbilstības nodrošināšana strukturālās bilances noteikumam, kas paredz papildu konsolidācijas pasākumus līdz 2028. gadam, kā arī tādu aizsardzības izdevumu izslēgšana no valsts izdevumu satvara, kas pārsniedz 2 % no IKP.

2.b attēls. Čehija. Valdības budžeta bilance un parāds

Avots: Eurostat, Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Čehija nav izpildījusi valūtas kursa kritēriju. Čehijas krona nav iesaistīta valūtas kursa mehānismā II. Kopš pagājušā gadsimta deviņdesmito gadu beigām ČNB īsteno sistēmu, kurā konkrētu inflācijas mērķu noteikšana ir apvienota ar mainīga valūtas kursa režīmu, kas ļauj centrālajai bankai veikt intervences ārvalstu valūtas tirgū. Laikposmā no 2024. gada aprīļa līdz 2025. gada janvārim Čehijas kronas tirdzniecības apjoms bija aptuveni 25,2 CZK par euro. Līdz

2025. gada beigām Čehijas kronas vērtība bija pieaugusi līdz aptuveni 24,3 un svārstījās ap šo līmeni līdz 2026. gada vidum. Kronas kurss pret euro 2026. gada maijā bija aptuveni par 2 % augstāks nekā pirms diviem gadiem. ČNB monetārās politikas nosacījumu atvieglošanas cikls no 2023. gada decembra līdz 2025. gada maijam izraisīja būtisku un noturīgu Čehijas trīs mēnešu PRIBOR samazināšanos un attiecīgi starpības sarukumu attiecībā pret eurozonu, kas 2024. gada otrajā pusē samazinājās līdz mazāk nekā 100 bāzes punktiem. No 2024. gada septembra starpība līdz 2025. gada vidum sāka nedaudz palielināties. Pēc tam starpība stabilizējās aptuveni 150 bāzes punktu līmenī, 2026. gada maijā sasniedzot 133 bāzes punktus.

Čehija ir izpildījusi ilgtermiņa procentu likmju konverģences kritēriju. Vidējā ilgtermiņa procentu likme gadā līdz 2026. gada aprīlim bija 4,5 %, kas ir zemāka par 5,1 % atsaucēs vērtību. Čehijas ilgtermiņa procentu likme 2024. gada otrajā pusē samazinājās un 2024. gada septembrī sasniedza 3,8 %. Pēc tam tas pakāpeniski palielinājās līdz 4,7 % 2025. gada decembrī, pieaugot inflācijas spiedienam. Ilgtermiņa procentu likme 2026. gada maijā sasniedza 4,9 %, un starpība starp to un Vācijas etalona obligāciju sasniedza 184 bāzes punktus.

Komisija izvērtēja arī **papildu faktorus**, citastarp maksājumu bilances dinamiku, tirgu integrāciju un institucionālo vidi. Čehijas ārējais saldo (t. i., tekošā konta un kapitāla konta apvienotā bilance) 2025. gadā uzrādīja pārpalikumu – 2,2 % no IKP. Pateicoties tirdzniecības sakariem un investīcijām, Čehijas ekonomika ir labi integrēta eurozonā. Atsevišķi rādītāji, kas saistīti ar institucionālo vidi, liecina, ka šajā ziņā Čehijas sniegums ir labāks par eurozonas dalībvalstu vidējo līmeni. Čehijas finanšu sektors ir mazāks un attīstībā atpaliek no eurozonas. Tirgus finansējuma nepietiekamu attīstību apliecina pavisam nelielie pašu kapitāla vērtspapīru un privātā sektora parāda vērtspapīru tirgi. Čehijas banku sektors ir cieši integrēts eurozonas finanšu sistēmā, it īpaši pateicoties tam, ka bankas lielā mērā pieder ārvalstu īpašniekiem. Saistībā ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru Komisija brīdināšanas mehānisma ziņojumā par 2026. gadu secināja, ka attiecībā uz Čehiju padziļinātu pārskatu sagatavot nav nepieciešams.

Čehijas atveseļošanas un noturības plāns (ANP) ietver pasākumus vairāku strukturālu problēmu risināšanai sinerģijā ar citiem ES fondiem, arī kohēzijas politikas fondiem, lai palielinātu konkurētspēju, stimulētu ilgtspējīgu izaugsmi un mazinātu teritoriālās un sociālās atšķirības valstī. ANM finansējums nodrošina Čehijai 8,4 miljardus EUR dotācijās un 343 miljonus EUR aizdevumos laikposmā no 2021. līdz 2026. gadam. Čehija ir iesniegusi sešus maksājuma pieprasījumus, no kuriem pieci jau ir novērtēti, līdz ar to līdz 2026. gada maija beigām kopumā izmaksāti 6,8 miljardi EUR. Turklāt tā ir izpildījusi aptuveni 71 % no sava ANP atskaites punktiem un mērķrādītājiem. Galvenās reformas Čehijas ANP ietvaros aptver atjaunīgās enerģijas, bezemisiju mobilitātes, ilgtermiņa aprūpes, pieejamu mājokļu, kā arī interešu konfliktu un lobēšanas noteikumu jomas. Turklāt Čehijai 2021.–2027. gada periodā kohēzijas politikas ietvaros ir pieejami 24,2 miljardi EUR. Kohēzijas politikas finansējuma mērķis ir turpināt stiprināt Čehijas konkurētspēju, atbalstot pētniecību un inovāciju, MVU konkurētspēju, energoefektivitātes uzlabošanu, valsts nodarbinātības dienestu modernizāciju, prasmju attīstību un mūžizglītību, kā arī darba un privātās dzīves līdzsvaru un vienlīdzīgas iespējas.

3. UNGĀRIJA

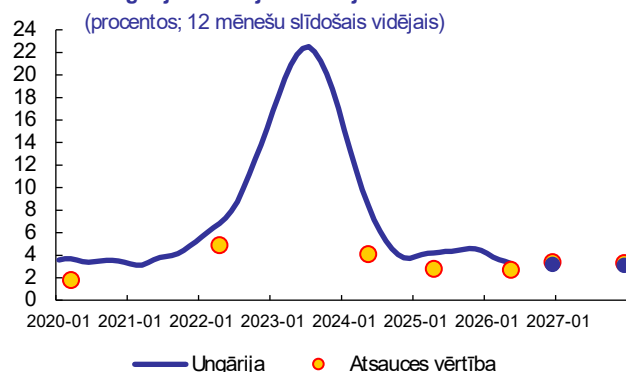
Nemot vērā juridiskās atbilstības un konverģences kritēriju izpildes novērtējumu, kā arī attiecīgos papildu faktorus, Komisija uzskata, ka Ungārija nav izpildījusi nosacījumus euro ieviešanai.

Ungārijas tiesību akti, konkrētāk, Likums par *Magyar Nemzeti Bank (MNB)*, nav pilnībā saderīgi ar LESD 131. pantā noteiktajām prasībām. Nesaderības attiecas uz *MNB* neatkarību, monetārās finansēšanas aizliegumu un centrālās bankas integrāciju Eurosistēmā saistībā ar ECBS/ECB uzdevumiem, kas noteikti LESD 127. panta 1. un 2. punktā un ECBS/ECB statūtu 2. un 3. pantā. Turklāt Likumā par *MNB* ir nepilnības saistībā ar *MNB* neatkarību un integrāciju Eurosistēmā.

Ungārija nav izpildījusi cenu stabilitātes kritēriju. Vidējais inflācijas līmenis Ungārijā 12 mēnešu periodā līdz 2026. gada maijam bija 3,3 %, tātad augstāks par 2,7 % atsaucēs vērtību. Tiek

prognozēts, ka inflācija līdz 2026. gada beigām samazināsies un noslīdēs zem atsaucē vērtības. Paredzams, ka 2027. gada pirmajā pusē tā pārsniegs atsaucē vērtību, bet līdz 2027. gada beigām atkal noslīdēs zem tās.

3.a attēls. Ungārija. Inflācijas kritērijs

Piezīme. Punkti diagrammas labajā malā attēlo prognozēto atsaucē vērtību un Ungārijas 12 mēnešu vidējo inflācijas līmeni 2026. un 2027. gada decembrī. 2020., 2022., 2024. un 2025. gada atsaucē vērtības atbilst iepriekšējos konverģences ziņojumos aprēķinātajām atsaucē vērtībām.

Avots: Eurostat, Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

SPCI gada inflācija Ungārijā 2024. gadā palēninājās, taču 2025. gadā atkal pieauga, attiecīgi sasniedzot vidēji 3,7 % un 4,4 %. SPCI gada inflācija pieauga no 3,9 % 2024. gada maijā līdz 5,7 % 2025. gada janvārī un februārī. Inflācijas pieaugumu 2024. gadā un 2025. gada sākumā galvenokārt noteica augsta pakalpojumu inflācija, ko veicināja spēcīgs patērētāju pieprasījums, straujš algu kāpums un atsevišķām nozarēm noteikto nodokļu palielināšana, lai gan administratīvi regulētajām cenām 2024. gadā bija inflāciju mazinoša ietekme. Pēc tam kopējā inflācija palēninājās, 2025. gada decembrī sasniedzot 3,3 %, galvenokārt zemākas enerģijas inflācijas dēļ. 2026. gada sākumā tā turpināja samazināties, februārī sasniedzot zemāko līmeni – 1,6 %, bet turpmākajos mēnešos pakāpeniski atkal pieauga. SPCI inflācija 2026. gada maijā bija 2,3 %, un to noteica pārtikas inflācijas samazināšanās, mērenas pakalpojumu cenu izmaiņas un degvielas cenu regulēšana, lai ierobežotu naftas cenu pieauguma ietekmi saistībā ar konfliktu Tuvajos Austrumos. SPCI gada vidējā inflācija Ungārijā 2024. un 2025. gadā bija augstāka nekā attiecīgie rādītāji eurozonā kopumā.

Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozi SPCI gada vidējā inflācija 2026. gadā samazināsies līdz 3,2 %, bet 2027. gadā – līdz 3,1 %, savukārt valūtas kursa kāpums 2026. gadā mazinās inflāciju. Patēriņa cenu līmenis Ungārijā (aptuveni 70 % no eurozonas vidējā līmeņa 2024. gadā) liecina par cenu līmeņa konverģences potenciālu ilgtermiņā.

Ungārija nav izpildījusi publisko finanšu stāvokļa kritēriju. Uz Ungāriju attiecas Padomes lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu. Kopš 2020. gada Ungārijas vispārējās valdības budžeta deficīts ir saglabājies virs Līgumā noteiktās atsaucē vērtības, kas ir 3 % no IKP. Vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 5,1 % no IKP 2024. gadā līdz 4,7 % no IKP 2025. gadā, taču joprojām saglabājās virs atsaucē vērtības, kas ir 3 % no IKP. Samazinājumu 2025. gadā noteica ieņēmumu pieaugums, kas pārsniedza izdevumu pieaugumu, galvenokārt pateicoties spēcīgam PVN ieņēmumu kāpumam, ko veicināja stabils patēriņš, straujš algu kāpums, kura rezultātā palielinājās sociālās apdrošināšanas iemaksas, kā arī ievērojams publisko investīciju samazinājums. Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozē paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2026. gadā palielināsies līdz 6,2 % no IKP, cita starpā iedzīvotāju ienākuma nodokļa samazinājuma, publiskā sektora algu pieauguma, prēmiju izmaksu un izdevumu pārtēriņa dēļ. Tiek prognozēts, ka 2027. gadā valdības budžeta deficīta attiecība samazināsies līdz 5,8 %.

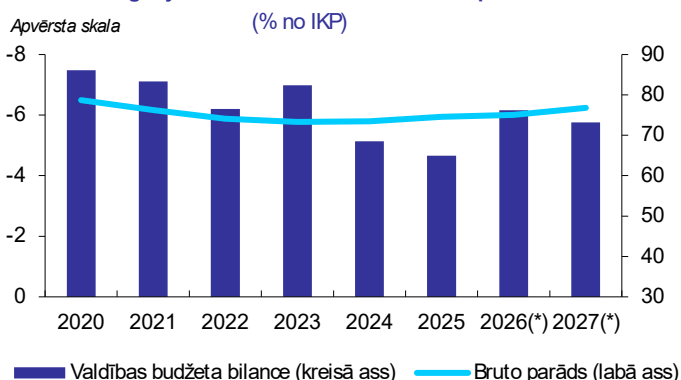
Padome 2025. gada 18. februārī apstiprināja Ungārijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Plānā ir noteikta fiskālās korekcijas trajektorija četru gadu periodam, paredzot maksimālo neto izdevumu pieaugumu 4,3 % apmērā 2025. gadā, 4,0 % apmērā 2026. gadā, 3,9 % apmērā 2027. gadā un 3,7 % apmērā 2028. gadā. Padome arī pieņēma ieteikumu ar mērķi izbeigt pārmērīga budžeta deficīta situāciju. Saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas

procedūru (PBDNP) ieteiktie maksimālie neto izdevumu pieauguma rādītāji atbilda vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā noteiktajiem rādītājiem. Tie atbilst pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā noteiktajam atsaucē rādītājam, proti, minimālajai ikgadējai strukturālajai korekcijai vismaz 0,5 % apmērā no IKP. Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras termiņš ir 2026. gads, un plānā paredzēts, ka līdz tam deficīts sasniegs 2,5 % no IKP. Padome 2025. gada jūlijā aktivizēja valsts izņēmuma klauzulu aizsardzības izdevumu palielināšanai Ungārijā, ļaujot Ungārijai atkāpties no PBDNP korekcijas trajektorijas un vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā noteiktās neto izdevumu trajektorijas un tās pārsniegt.

Tiek prognozēts, ka neto izdevumi 2026. gadā pieaugs par 9,7 %, pārsniedzot ieteikto pieauguma tempu 4,0 % apmērā. Novirze, kas pārsniedz ieteikto maksimālo apjomu, ir līdzvērtīga gada novirzei 2,3 % apmērā no IKP un kumulatīvajai novirzei 3,0 % apmērā no IKP. Komisija 2026. gada 3. jūnijā secināja, ka, ņemot vērā valsts izņēmuma klauzulā paredzēto elastību, tiek atzīts, ka Ungārija ir panākusi atbilstību ieteiktajam neto izdevumu maksimālajam pieauguma tempam 2025. gadā, bet tiek prognozēts, ka tai ir būtiskas neatbilstības risks 2026. gadā. Tomēr šajā posmā Komisijas vērtējums ir tāds, ka 2025. gadā Ungārija ir veikusi efektīvu rīcību. Tā rezultātā PBDNP tiek uz laiku atlikta.

Valdības parāda attiecība pret IKP palielinājās no 73,5 % 2024. gadā līdz 74,6 % 2025. gadā. Tiek prognozēts, ka tā palielināsies līdz 75,1 % 2026. gadā un līdz 76,8 % 2027. gadā, ko veicinās liels primārais deficīts un paaugstināti procentu izdevumi. Parāda atmaksājāmības riski Ungārijai vidējā termiņā šķiet augsti, un tiek prognozēts, ka valdības parāds palielināsies no aptuveni 75 % 2025. gadā līdz aptuveni 103 % no IKP 2036. gadā. Lai gan valsts fiskālais satvars pakāpeniski ir tuvināts ES tiesību aktu prasībām, tas nav sekmējis pārredzamību un piesardzīgu fiskālo nostāju. Reālistiskas un stabilas valsts vidēja termiņa budžeta struktūras izveide uzlabotu valsts fiskālās politikas ticamību un efektivitāti. Turklāt varētu stiprināt Fiskālās padomes lomu un neatkarību.

3.b attēls Ungārija. Valdības budžeta balance un parāds

(*) Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Avots: Eurostat, Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Ungārija nav izpildījusi valūtas kursa kritēriju. Ungārijas forints nav iesaistīts valūtas kursa mehānismā II. Ungārija izmanto mainīgā valūtas kursa režīmu, kas ļauj centrālajai bankai veikt intervences ārvalstu valūtas tirgū. Forinta vērtība attiecībā pret euro 2024. gadā samazinājās, bet 2025. gadā līdz 2026. gada februāra beigām palielinājās. Tas atspoguļoja MNB un ECB monetārās politikas atšķirības, inflācijas dinamikas atšķirības un paaugstinātu nenoteiktību visā attiecīgajā periodā. Nenoteiktība saistībā ar konfliktu Tuvajos Austrumos 2026. gada martā izraisīja forinta īslaicīgu vērtības samazināšanos. Tomēr, inflācijai tuvojoties eurozonas vidējam rādītājam un ņemot vērā aprīļa valsts vēlēšanu rezultātus, forinta vērtība atkal pieauga. Forinta kurss pret euro 2026. gada maijā bija aptuveni par 8 % augstāks nekā pirms diviem gadiem. Īstermiņa procentu likmju starpība attiecībā pret eurozonu 2024. gadā samazinājās, augustā sasniedzot zemāko līmeni – 299 bāzes punktus, un MNB samazināja savu politikas likmi daudz ātrāk nekā ECB. Pēc tam īstermiņa starpība 2025. gadā atkal palielinājās, MNB saglabājot savu likmi nemainīgu, savukārt ECB turpinot mīkstināt savu monetāro politiku. Īstermiņa starpība 2026. gadā atkal nedaudz samazinājās, maijā sasniedzot 390 bāzes punktus, un MNB 2026. gada februārī pazemināja savu politikas likmi, savukārt ECB

saglabāja likmes nemainīgas. Pēc aprīlī notikušajām vēlēšanām samazinājās arī īstermiņa procentu likmes.

Ungārija nav izpildījusi ilgtermiņa procentu likmju konverģences kritēriju. Vidējā ilgtermiņa procentu likme gadā līdz 2026. gada maijam bija 6,7 %, kas ievērojami pārsniedz 5,1 % atsaucies vērtību. Ungārijas ilgtermiņa procentu likme kopš iepriekšējā ziņojuma ir bijusi samērā stabila, politikas likmei mainoties tikai nedaudz un inflācijai saglabājoties samērā stabilai. Politikas likmes samazināšana februārī un straujšais inflācijas kritums 2026. gada sākumā izraisīja Ungārijas ilgtermiņa procentu likmes samazināšanos. Tomēr paaugstinātie riski, ko izraisīja karš Tuvajos Austrumos, martā īslaicīgi palielināja to līdz 7,1 %, kas ir augstākais līmenis kopš 2023. gada. Aprīļa vēlēšanu rezultātu ietekmē ilgtermiņa procentu likme atkal sāka samazināties, 2026. gada maijā sasniedzot 5,7 %. Ilgtermiņa procentu likmju starpība attiecībā pret Vāciju 2025. gadā saglabājās samērā stabila, bet pēc tam 2026. gadā samazinājās, sarūkot ilgtermiņa procentu likmei. Ilgtermiņa procentu likmju starpība salīdzinājumā ar Vācijas etalona obligāciju 2026. gada maijā bija 260 bāzes punkti.

Komisija izvērtēja arī **papildu faktorus**, citastarp maksājumu bilances dinamiku, tirgu integrāciju un institucionālo vidi. Ungārijas ārējā bilance (proti, tekošā un kapitāla konta kopējā bilance) 2024. gadā uzlabojās līdz 2,2 % no IKP, un tas galvenokārt bija skaidrojams ar tirdzniecības bilances uzlabošanos. Tā 2025. gadā saglabājās 2,2 % apmērā no IKP, jo preču tirdzniecības deficīta pieaugums un pakalpojumu tirdzniecības pārpalikums savstarpēji kompensēja viens otru. Pateicoties tirdzniecības sakariem un investīcijām, Ungārijas ekonomika ir labi integrēta eurozonā. Atsevišķi rādītāji, kas saistīti ar institucionālo vidi, liecina, ka Ungārijas rezultāti šajā ziņā ir sliktāki nekā daudzām eurozonas dalībvalstīm. Ungārija saskaras ar problēmām tādās jomās kā regulējuma kvalitāte un korupcijas kontrole. Arī valdības efektivitātes un tiesiskuma ziņā tās rezultāti ir zemāki par eurozonas vidējo rādītāju. Ungārijas finanšu sistēmai ir raksturīga liela ārvalstu pārvaldītājsabiedrību klātbūtne, kas neveic finanšu starpniecību iekšzemes ekonomikā. Ja minētās pārvaldītājsabiedrības neņem vērā, Ungārijas finanšu sistēma attīstībā atpaliek no eurozonas vidējā rādītāja. Ungārijas banku sektors veido lielu un samērā stabilu finanšu sektora daļu, un tas ir labi integrēts eurozonas finanšu sistēmā, jo tajā ir samērā liels ārvalstu īpašnieku īpatsvars. Pašu kapitāla vērtspapīru un parāda vērtspapīru tirgi ir nelieli un salīdzinoši mazāk attīstīti. Saistībā ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru Komisija brīdināšanas mehānisma ziņojumā par 2026. gadu secināja, ka par Ungāriju ir jā sagatavo padziļināts pārskats (PP). PP secināts, ka Ungārija saskaras ar neaizsargātību, kas saistīta ar tās lielo valdības parādu un valdības finansējuma vajadzībām, izmaksu konkurētspēju un mājokļu cenām. Ņemot vērā šo padziļinātajā pārskatā sniegto novērtējumu, Komisija savā paziņojumā par 2026. gada Eiropas pusgada pavasara paketi secina, ka Ungārijā joprojām pastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība.

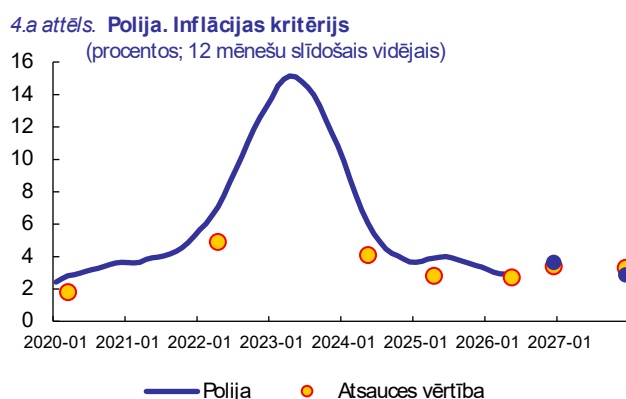
Ungārijas atveseļošanas un noturības plāns (ANP) ietver pasākumus vairāku strukturālu problēmu risināšanai sinerģijā ar citiem ES fondiem, arī kohēzijas politikas fondiem, lai palielinātu konkurētspēju, stimulētu ilgtspējīgu izaugsmi un mazinātu teritoriālās un sociālās atšķirības valstī. ANM finansējums nodrošina Ungārijai 10 miljardus EUR laikposmā no 2021. līdz 2026. gadam. Galvenās reformas Ungārijas ANP ietvaros aptver tiesiskuma (piemēram, tiesu sistēmas, korupcijas apkarošanas un publiskā iepirkuma), ilgtspējīga transporta, enerģētikas, ūdens resursu pārvaldības un aprites ekonomikas, nodokļu politikas un fiskālā satvara jomas. Papildus Ungārijai laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam ir nodrošināti 23,7 miljardi EUR saskaņā ar kohēzijas politiku. Kohēzijas politikas finansējuma mērķis ir turpināt atbalstīt Ungārijas konkurētspēju, tai skaitā veicinot inovāciju un progresīvu tehnoloģiju ieviešanu, zaļo pārkārtošanos un augšupēju sociālo konverģenci, cita starpā novēršot nabadzību un attīstot izglītības sistēmas un prasmes. Neskatoties uz Ungārijas līdzšinējiem sasniegumiem kohēzijas politikas īstenošanā, joprojām pastāv problēmas un ievērojamas sociālās un reģionālās atšķirības.

4. POLIJA

Ņemot vērā juridiskās atbilstības un konverģences kritēriju izpildes novērtējumu, kā arī attiecīgos papildu faktorus, Komisija uzskata, ka Polija nav izpildījusi nosacījumus euro ieviešanai.

Polijas tiesību akti, konkrētāk, Likums par *Narodowy Bank Polski (NBP)* (*NBP* likums) un Polijas Republikas Konstitūcija, **nav pilnībā saderīgi** ar LESD 131. pantā noteiktajām prasībām. Nesaderības attiecas uz centrālās bankas neatkarību, monetārās finansēšanas aizliegumu, kā arī centrālās bankas integrāciju Eurosistēmā. Turklāt *NBP* likumā joprojām ir dažas nepilnības attiecībā uz *NBP* centrālās bankas neatkarību un tās integrāciju Eurosistēmā saistībā ar LESD 127. panta 2. punktā un ECBS/ECB statūtu 3. pantā noteiktajiem ECBS/ECB uzdevumiem.

Polija nav izpildījusi cenu stabilitātes kritēriju. Vidējais inflācijas līmenis Polijā 12 mēnešu periodā līdz 2026. gada maijam bija 2,9 %, tātad nedaudz augstāks par 2,7 % atsaucē vērtību. Tiek prognozēts, ka tas paaugstināsies un saglabāsies virs atsaucē vērtības līdz 2026. gada beigām. Tomēr paredzams, ka 2027. gadā tas lielākoties pazemināsies un līdz gada beigām noslīdēs zem atsaucē vērtības.

Piezīme. Punkti diagrammas labajā malā attēlo prognozēto atsaucē vērtību un Polijas 12 mēnešu vidējo inflācijas līmeni 2026. un 2027. gada decembrī. 2020., 2022., 2024. un 2025. gada atsaucē vērtības atbilst iepriekšējos konverģences ziņojumos aprēķinātajām atsaucē vērtībām.

Avots: Eurostat, Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Kopējā inflācija būtiski samazinājās – no 10,8 % 2023. gadā līdz vidēji 3,7 % 2024. gadā un 3,3 % 2025. gadā. Šo samazinājumu veicināja lielākā daļa inflācijas komponentu, izņemot pakalpojumus un apstrādātu pārtiku. Pārtikas cenas ietekmēja tas, ka 2024. gada marta beigās pakāpeniski tika atcelta pagaidu nulles PVN likme galvenajiem pārtikas produktiem. 2025. gadā beidzās arī gāzes un elektroenerģijas cenu iesaldēšana māsaimniecībām. Pēc tam, kad SPCI inflācija 2026. gada janvārī un februārī bija samazinājusies līdz 2,5 %, nākamajos trijos mēnešos tā atkal pieauga, 2026. gada maijā sasniedzot 3,3 %; to noteica preču cenu kāpums pasaulē saistībā ar konfliktu Tuvajos Austrumos, taču šo ietekmi mazināja pagaidu degvielas nodokļu samazinājums un 2026. gada marta beigās ieviestie degvielas cenu dienas griesti. 2024. un 2025. gadā gada SPCI inflācijas līmenis Polijā vidēji bija augstāks nekā eurozonā kopumā.

Raugoties nākotnē, paredzams, ka inflācija 2026. gadā pieaugs, bet 2027. gadā samazināsies, abos gados saglabājoties virs eurozonas vidējā līmeņa. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozi SPCI gada vidējā inflācija 2026. gadā būs 3,6 %, bet 2027. gadā 2,9 %. Inflācijas prognozes joprojām ir neskaidras, ņemot vērā riskus, kas saistīti ar preču cenām pasaulē un ģeopolitisko situāciju. Salīdzinoši zema cenu līmenis Polijā (aptuveni 69 % no eurozonas vidējā līmeņa 2024. gadā) liecina par cenu līmeņa konverģences potenciālu ilgtermiņā.

Polija nav izpildījusi publisko finanšu stāvokļa kritēriju. Uz Poliju neattiecas Padomes lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu. Kopš 2022. gada Polijas vispārējās valdības budžeta deficīts ir saglabājies virs Līgumā noteiktās atsaucē vērtības – 3 % no IKP, palielinoties no 3,4 % no IKP 2022. gadā līdz 6,4 % no IKP 2024. gadā un 7,3 % no IKP 2025. gadā. Tas skaidrojams ar publisko izdevumu pieaugumu, ko veicinājušas ievērojamas investīcijas

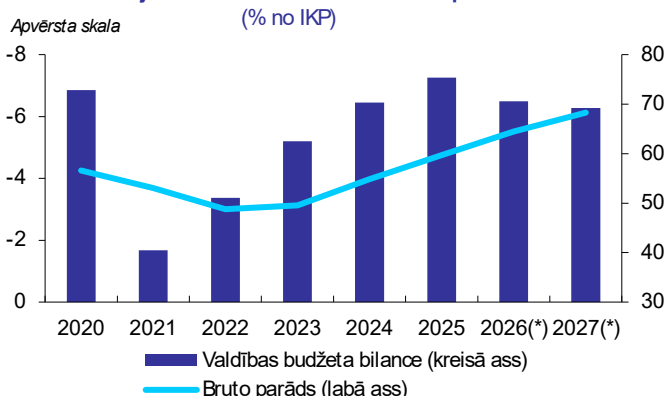
aizsardzībā, sociālo pabalstu palielināšana (tai skaitā pensiju indeksācija, kā arī jaunās programmas "Aktīvs vecāks" un "Atraitņu pensija"), augošās publiskā parāda apkalpošanas izmaksas, algu pieaugums publiskajā sektorā un lielāki izdevumi veselības aprūpes jomā. Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozē paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2026. gadā samazināsies līdz 6,5 % no IKP, ko galvenokārt noteiks no valsts budžeta finansēto izdevumu ierobežošana un pieņemtie diskrecionārie ieņēmumu pasākumi. Tiek prognozēts, ka 2027. gadā valdības budžeta deficīta attiecība būs 6,3 %.

Padome 2025. gada 21. janvārī pieņēma ieteikumu, ar ko apstiprina Polijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Plānā ir noteikta fiskālās korekcijas trajektorija četrus gadu periodam, paredzot maksimālo neto izdevumu pieaugumu 6,3 % apmērā 2025. gadā, 4,4 % apmērā 2026. gadā, 4,0 % apmērā 2027. gadā un 3,5 % apmērā 2028. gadā. Padome arī pieņēma ieteikumu ar mērķi izbeigt pārmērīga budžeta deficīta situāciju. Saskaņā ar PBDNP ieteiktie maksimālie neto izdevumu pieauguma rādītāji atbilda vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā noteiktajiem rādītājiem. Tie atbilst PBDNP noteiktajam atsauces rādītājam, proti, minimālajai ikgadējai strukturālajai korekcijai vismaz 0,5 % apmērā no IKP. Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras termiņš ir 2028. gads, un plānā paredzēts, ka līdz tam deficīts sasnies 2,9 % no IKP. Padome 2025. gada jūlijā aktivizēja valsts izņēmuma klauzulu aizsardzības izdevumu palielināšanai Polijā, ļaujot Polijai atkāpties no PBDNP korekcijas trajektorijas un vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā noteiktās neto izdevumu trajektorijas un tās pārsniegt. Komisija 2026. gada 3. jūnijā secināja, ka, pamatojoties uz efektīvas rīcības novērtējumu, pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra attiecībā uz Poliju ir uz laiku atlikta.

Tiek prognozēts, ka neto izdevumi 2026. gadā pieaugs par 4,0 %, nesasniedzot ieteikto pieaugumu 4,4 % apmērā. Kumulatīvā novirze no ieteiktā maksimuma ir vienāda ar 1,0 % no IKP. Tomēr prognozētā novirze ir valsts izņēmuma klauzulas elastības robežās, pamatojoties uz pašreizējām aizsardzības izdevumu prognozēm.

Valdības parāda attiecība pret IKP palielinājās no 54,8 % 2024. gadā līdz 59,7 % 2025. gadā, un prognozēts, ka tā turpinās palielināties, sasniedzot 64,5 % 2026. gadā un 68,3 % 2027. gadā. To nosaka augsts primārais deficīts, lieli procentu izdevumi un augšupvērstas atlikumu un plūsmu korekcijas. Polijas parāda atmaksājamības riski vidējā termiņā šķiet augsti, un tiek prognozēts, ka valdības parāds pastāvīgi palielināsies no aptuveni 60 % 2025. gadā līdz aptuveni 107 % no IKP 2036. gadā. Polijas fiskālajā sistēmā 2024. gadā tika veiktas divas būtiskas reformas, kas nostiprināja Polijas fiskālo disciplīnu un fiskālo ilgtspēju, ieviešot noteikumus par valsts izdevumiem *ex ante* korekcijas mehānismu, lai nodrošinātu atbilstību ES fiskālajām prasībām, un piešķirtu visaptverošas fiskālās politikas uzraudzības pilnvaras Fiskālajai padomei.

4.b attēls Polija. Valdības budžeta balance un parāds

(*) Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Avots: Eurostat, Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Polija nav izpildījusi valūtas kursa kritēriju. Polijas zlots nav iesaistīts valūtas kursa mehānismā II. Kopš 2000. gada aprīļa Polija piemēro brīvi mainīgā valūtas kursa režīmu, kas ļauj centrālajai bankai veikt intervences ārvalstu valūtas tirgū, ja tā to uzskata par

nepieciešamu, lai sasniegtu inflācijas mērķi. Zlots 2024. gadā saglabājās salīdzinoši stabils, un tā vidējais kurss bija aptuveni 4,31 PLN/EUR. Laikposmā no 2025. gada janvāra līdz martam zlota vērtība attiecībā pret euro nedaudz pieauga – no 4,25 līdz aptuveni 4,18. Pēc tam zlots strauji zaudēja vērtību, bet vēlāk kursa svārstības bija samērā nelielas, tam saglabājoties ap 4,24 PLN/EUR līmeni. No 2025. gada maija līdz gada beigām valūtas kurss saglabājās tuvu 4,25 PLN/EUR. 2026. gada maijā zlota kurss attiecībā pret euro vidēji bija 4,25. Salīdzinājumā ar situāciju pirms diviem gadiem zlota kurss attiecībā pret euro bija par aptuveni 1 % augstāks.

Īstermiņa procentu likmju starpība ar eurozonu 2024. gadā un 2025. gada pirmajos trijos mēnešos nepārtraukti palielinājās, 2025. gada martā sasniedzot 341 bāzes punktu. Šajā periodā, atbilstoši ECB politikas likmes samazināšanai, eurozonas īstermiņa procentu likme turpināja kristies, savukārt Polijas trīs mēnešu likme saglabājās stabila. No 2025. gada maija *NBP* uzsāka monetārās politikas mīkstināšanas ciklu, kas līdz decembrim izraisīja būtisku procentu likmju starpības samazināšanos līdz 200 bāzes punktiem. Šī tendence turpinājās arī 2026. gadā, procentu likmju starpībai maijā sasniedzot 162 bāzes punktus.

Polija nav izpildījusi ilgtermiņa procentu likmju konverģences kritēriju. Vidējā ilgtermiņa procentu likme 12 mēnešu periodā līdz 2026. gada maijam bija 5,4 %, tātad nedaudz augstāka par 5,1 % atsaucēs vērtību. Polijas ilgtermiņa procentu likme 2024. gadā sākotnēji nedaudz pieauga, ierobežojošas monetārās politikas un augsta fiskālā deficīta apstākļos jūnijā sasniedzot augstāko līmeni – 5,7 %. Šajā periodā ilgtermiņa procentu likmju starpība salīdzinājumā ar Vācijas etalona obligāciju saglabājās samērā stabila, bet pēc tam tā palielinājās no 319 bāzes punktiem 2024. gada jūlijā līdz augstākajam līmenim – 355 bāzes punktiem – 2024. gada decembrī. Kopš 2025. gada janvāra ilgtermiņa procentu likme ir pakāpeniski samazinājusies, lai gan vērojamas zināmas svārstības, monetārās politikas mīkstināšanas apstākļos 2026. gada maijā sasniedzot 5,7 %. Rezultātā ilgtermiņa procentu likmju starpība attiecībā pret Vācijas etalonobligāciju pakāpeniski saruka, 2026. gada maijā sasniedzot aptuveni 269 bāzes punktus.

Komisija izvērtēja arī **papildu faktorus**, citastarp maksājumu bilances dinamiku, tirgu integrāciju un institucionālo vidi. Polijas ārējais saldo (t. i., tekošā konta un kapitāla konta apvienotā bilance) pasliktinājās gan 2024., gan 2025. gadā, un to lielā mērā noteica tekošā konta pārpalikuma samazināšanās, jo eksporta cenas samazinājās straujāk nekā importa cenas. Ārējais saldo 2025. gadā no 2024. gadā reģistrētā pārpalikuma (0,6 % no IKP) samazinājās līdz neitrālam līmenim. Pateicoties tirdzniecības sakariem un investīcijām, Polijas ekonomika ir labi integrēta eurozonā. Pamatojoties uz atsevišķiem rādītājiem, kas saistīti ar institucionālo vidi, Polijas rādītāji šajā ziņā ir zemāki par eurozonas dalībvalstu vidējo rādītāju. Polijas finanšu sektors ir mazāks un attīstībā atpaliek no eurozonas. Tajā dominē banku sektors, kas ir labi integrēts eurozonas finanšu sistēmā, pateicoties liela ārvalstu tpašnieku īpatsvaram. Tirgus finansējums nav tik attīstīts, un to apliecina pavisam nelielie pašu kapitāla vērtspapīru un privātā sektora parāda vērtspapīru tirgi. Saistībā ar makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru Komisija brīdināšanas mehānisma ziņojumā par 2026. gadu secināja, ka par Poliju nav jāgatavo padziļināts pārskats.

Polijas atveseļošanas un noturības plāns (ANP) ietver pasākumus vairāku strukturālu problēmu risināšanai sinerģijā ar citiem ES fondiem, arī kohēzijas politikas fondiem, lai palielinātu konkurētspēju, stimulētu ilgtspējīgu izaugsmi un mazinātu teritoriālās un sociālās atšķirības valstī. ANM ietvaros Polijai 2021.–2026. gadā paredzētas dotācijas un aizdevumi 54,7 miljardu EUR apmērā. Polijas ANP īstenošana turpinās, un līdz 2026. gada jūnija beigām kopējais izmaksātais finansējums sasniedza 34,15 miljardus EUR (jeb 62,4 % no kopējās summas). Galvenās reformas Polijas ANP ietvaros ietver Polijas ekonomikas dekarbonizāciju, tīkla infrastruktūras attīstības veicināšanu, lai nodrošinātu vispārēju piekļuvi internetam, kā arī izmaiņas veselības nozarē un darba tirgus institūcijās. Papildus Polijai laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam ir nodrošināti 80,6 miljardi EUR saskaņā ar kohēzijas politiku. Kohēzijas politikas finansējuma mērķis ir turpināt stiprināt Polijas konkurētspēju, vidisko ilgtspēju, kā arī prasmes un sociālo taisnīgumu. Neskatoties uz Polijas līdzšinējiem sasniegumiem kohēzijas politikas īstenošanā, tā joprojām saskaras ar problēmām, turklāt reģionālās atšķirības starp austrumu reģioniem un pārējo valsts daļu turpina palielināties.

5. RUMĀNIJA

Nemot vērā juridiskās atbilstības un konverģences kritēriju izpildes novērtējumu, kā arī attiecīgos papildu faktorus, Komisija uzskata, ka Rumānija nav izpildījusi nosacījumus euro ieviešanai.

Rumānijas tiesību akti, konkrētāk, 2004. gada 28. jūnija Likums Nr. 312 par Rumānijas Valsts bankas statūtiem (*BNR* likums), **nav pilnībā saderīgi** ar LESD 131. pantā noteiktajām prasībām. Nesaderības attiecas uz centrālās bankas neatkarību, monetārās finansēšanas aizliegumu, kā arī centrālās bankas integrāciju Eurosistēmā. Turklāt *BNR* likumā ir nepilnības attiecībā uz neatkarību un integrāciju ECBS euro ieviešanas laikā saistībā ar ECBS/ECB uzdevumiem, kas noteikti LESD 127. panta 2. punktā un ECBS/ECB statūtu 3. pantā.

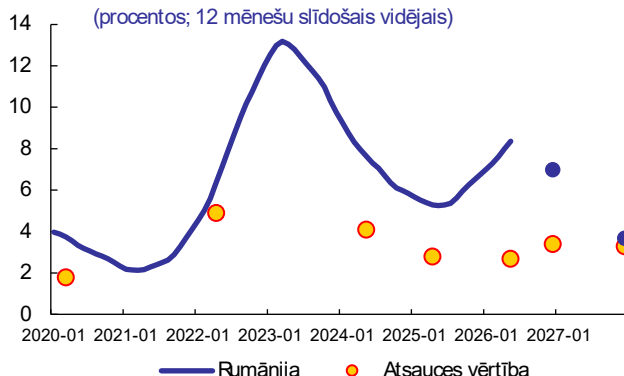
Rumānija nav izpildījusi cenu stabilitātes kritēriju. Vidējais inflācijas līmenis Rumānijā 12 mēnešu periodā līdz 2026. gada maijam bija 8,4 %, tātad krietni augstāks par 2,7 % atsaucis vērtību. Prognozēts, ka 2026. gada otrajā pusē tā samazināsies, tomēr līdz 2026. gada beigām saglabāsies ievērojami virs atsaucis vērtības. Prognozēts, ka 2027. gadā tā turpinās samazināties, tomēr līdz pat 2027. gada beigām saglabāsies virs atsaucis vērtības.

SPCI gada inflācija Rumānijā pieauga no 5,8 % 2024. gadā līdz 6,8 % 2025. gadā. Dezinflācija, kas sekoja enerģijas cenu šokam 2022. gadā, 2025. gada vidū apstājās un pavērsās pretējā virzienā. Kopējās SPCI inflācijas līmenis salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo mēnesi samazinājās no 7,3 % 2024. gada janvārī līdz 4,9 % 2025. gada aprīlī, bet pēc tam vienmērīgi un būtiski pieauga līdz 8,6 % septembrī un 2025. gada decembrī saglabājās šajā līmenī. Pieaugošās pārtikas un enerģijas cenas bija galvenie kopējās inflācijas pieauguma veicinātāji. Inflācijas pieaugumu 2025. gada otrajā pusē lielā mērā noteica mājāsaimniecībām piemēroto elektroenerģijas cenu griestu atcelšana 2025. gada jūlijā kopā ar PVN likmes un akcīzes nodokļu paaugstināšanu. Nepārstrādātas pārtikas cenas pieauga nelabvēlīgu laikapstākļu ietekmes uz lauksaimniecību dēļ, savukārt pakalpojumu inflācija saglabājās nemainīgi augsta, neraugoties uz to, ka pēc darba samaksas iesaldēšanas publiskajā sektorā darba samaksas pieaugums 2025. gadā kļuva mērenāks. Enerģijas cenu pieaugums pēc konflikta Tuvajos Austrumos izraisīja kopējās inflācijas pieaugumu no 8,3 % 2026. gada februārī līdz 9,7 % 2026. gada maijā. SPCI gada vidējā inflācija Rumānijā 2024. un 2025. gadā bija augstāka nekā attiecīgie rādītāji eurozonā kopumā.

Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozi gada vidējā inflācija nedaudz palielināsies – līdz 7,0 % 2026. gadā – un pēc tam samazināsies līdz 3,7 % 2027. gadā. Prognozes periodā inflācija mazināsies, jo darba samaksas pieaugums būtiski palēnināsies, taču enerģijas cenu kāpums šo procesu bremzēs. Salīdzinoši zema cenu līmeņa Rumānijā, proti, aptuveni 61 % no eurozonas vidējā līmeņa 2024. gadā, liecina par cenu līmeņa konverģences potenciālu ilgtermiņā.

5.a attēls. Rumānija. Inflācijas kritērijs

(procentos; 12 mēnešu slīdošais vidējais)

Piezīme. Punkti diagrammas labajā malā attēlo prognozēto atsaucis vērtību un Rumānijas 12 mēnešu vidējo inflācijas līmeni 2026. un 2027. gada decembrī. 2020., 2022., 2024. un 2025. gada atsaucis vērtības atbilst iepriekšējos konverģences ziņojumos aprēķinātajām atsaucis vērtībām.

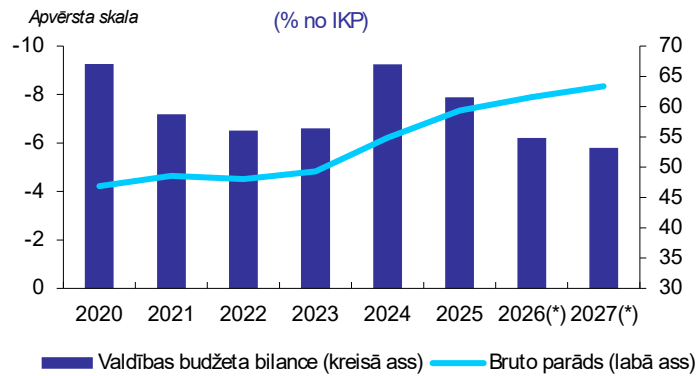
Avots: Eurostat, Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Rumānija nav izpildījusi publisko finanšu stāvokļa kritēriju. Uz Rumāniju neattiecas Padomes lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu. Vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 9,3 % no IKP 2024. gadā līdz 7,9 % 2025. gadā, taču saglabājās ievērojami virs Līgumā noteiktās atsauces vērtības, proti, 3 % no IKP. Šo uzlabojumu noteica efektīvāka nodokļu iekasēšana un divi nozīmīgi fiskālās konsolidācijas pasākumu kopumi 2025. gadā, kuru kopējā aplēstā ietekme ieņēmumu palielināšanas un izdevumu samazināšanas ziņā bija aptuveni 3,7 procentpunkti no IKP. Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozē paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2026. gadā samazināsies līdz 6,2 % no IKP, atspoguļojot 2025. gada fiskālās korekcijas pasākumu kopumu ietekmi visa gada garumā, kā arī papildu ieņēmumus 2026. gadā, ko nodrošinās augstāks PVN un akcīzes nodoklis, augstāks nodoklis dividendēm, izmaiņas nekustamā īpašuma nodoklī un veselības iemaksu bāzes paplašināšana, vienlaikus pastiprinot kārtējo izdevumu kontroli. Tiek prognozēts, ka 2027. gadā valdības budžeta deficīta attiecība būs 5,8 %.

Padome 2025. gada 20. jūnijā saskaņā ar LESD 126. panta 8. punktu pieņēma lēmumu, kurā konstatēts, ka Rumānija nav efektīvi rīkojusies, lai novērstu savu pārmērīgo budžeta deficītu. Pēc tam 2025. gada 8. jūlijā Padome pārskatīja Rumānijas PBDNP fiskālās korekcijas trajektoriju, saskaņā ar kuru Rumānijai nominālo neto izdevumu pieaugums jāsaglabā zem 2,8 % 2025. gadā, 2,6 % 2026. gadā, 4,6 % 2027. gadā, 4,4 % 2028. gadā, 4,2 % 2029. gadā un 4,0 % 2030. gadā. Šie maksimālie neto izdevumu pieauguma rādītāji atbilst gada korekcijai aptuveni 2 procentpunktu apmērā 2025. un 2026. gadā un aptuveni 1 procentpunkta apmērā turpmāk, pārsniedzot minimālo gada strukturālo korekciju vismaz 0,5 % apmērā no IKP, kas kā atsauces rādītājs ir noteikta PBDNP ietvaros. Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras korekcijas termiņš ir 2030. gads, līdz kuram saskaņā ar 2025. gada jūlijā pārskatīto ieteikumu atbilstīgi LESD 126. panta 7. punktam budžeta deficītam būtu jāsamazinās līdz 2,8 % no IKP. Rumānijas vidēja termiņa fiskāli strukturālā plāna sākotnējā neto izdevumu trajektorija saskaņā ar 2025. gada jūlijā pārskatīto ieteikumu tika aizstāta ar operatīvo atsauces kritēriju PBDNP uzraudzībai, savukārt reformas un investīcijas, kas ir pamatā plāna pagarinātajam korekcijas periodam, joprojām ir spēkā un Komisija turpina tās uzraudzīt. Komisija 2026. gada 3. jūnijā secināja, ka Rumānija ir veikusi efektīvus pasākumus, reaģējot uz Padomes ieteikumu, un tādēļ pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras piemērošana tika uz laiku apturēta. Prognozēts, ka neto izdevumi 2026. gadā palielināsies par 1,8 %, kas ir zem Padomes ieteiktā 2026. gada maksimālā sliekšņa – 2,6 %, un prognozēts, ka neto izdevumu kumulatīvais pieaugums līdz 2026. gadam saglabāsies ieteiktā kumulatīvā maksimālā sliekšņa – 5,5 % – robežās.

Valdības parāda attiecība pret IKP palielinājās no 54,8 % no IKP 2024. gadā līdz 59,3 % 2025. gadā, un paredzams, ka tā turpinās pieaugt līdz 61,6 % 2026. gadā un līdz 63,4 % 2027. gadā, un to noteiks augsts primārais deficīts un augoši procentu maksājumi. Riski, kas apdraud Rumānijas parāda atmaksājamību vidējā termiņā, ir vērtējami kā augsti, un saskaņā ar prognozēm valdības parāds strauji pieaugs, 2036. gadā sasniedzot aptuveni 90 % no IKP. Attiecībā uz Rumānijas fiskālo satvaru joprojām pastāv būtiski trūkumi saistībā ar personāla atlasī Fiskālajā padomē un publisko investīciju pārvaldību.

5.b attēls Rumānija. Valdības budžeta balance un parāds

(*) Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Avots: Eurostat, Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Rumānija nav izpildījusi valūtas kursa kritēriju. Rumānijas leja nav iesaistīta VKM II. Rumānija izmanto šaurās robežās mainīgu valūtas kursa režīmu, kas ļauj centrālajai bankai veikt intervences ārvalstu valūtas tirgū. *BNR* izmanto valūtas kursa stabilitāti kā nozīmīgu mehānismu finanšu stabilitātes nodrošināšanai un inflācijas gaidu nostabilizēšanai. Lejas vērtība pret euro 2024. gadā bija samērā stabila, bet 2025. gadā samazinājās. Kapitāla aizplūdes spiediens pieaugošās politiskās nenoteiktības apstākļos 2025. gada maijā izraisīja strauju lejas vērtības samazināšanās epizodi, kuras rezultātā, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, zaudējumi attiecībā pret euro sasniedza 2 %. Pēc tam gada otrajā pusē sekoja mērenas svārstības. Lejas kurss pret euro 2026. gada maijā bija aptuveni par 5 % zemāks nekā pirms diviem gadiem. Īstermiņa procentu likmju starpība ar eurozonu laikposmā no 2024. gada augusta līdz 2025. gada jūnijam būtiski palielinājās (par aptuveni 300 bāzes punktiem), atspoguļojot *BNR* galvenās politikas likmes saglabāšanu nemainīgā līmenī kopš 2024. gada vidus un monetārās politikas mīkstināšanas ciklu eurozonā. Starpība vēl vairāk palielinājās spriedzes apstākļos Rumānijas naudas tirgū pavasara beigās, 2025. gada jūnijā sasniedzot augstāko līmeni – aptuveni 515 bāzes punktus. Pēc tam tā 2025. gada otrajā pusē un 2026. gada sākumā pakāpeniski samazinājās, atspoguļojot labākus likviditātes apstākļus Rumānijas naudas tirgū. Īstermiņa procentu likmju starpība 2026. gada maijā sasniedza 362 bāzes punktus.

Rumānija nav izpildījusi ilgtermiņa procentu likmju konverģences kritēriju. Vidējā ilgtermiņa procentu likme 12 mēnešu periodā līdz 2026. gada maijam bija 6,7 %, ievērojami pārsniedzot atsaucē vērtību – 5,1 %. Rumānijas ilgtermiņa procentu likme 2024. gadā pakāpeniski palielinājās, 2025. gada janvārī sasniedzot 7,1 %. Pēc neliela samazinājuma 2025. gada pirmajos mēnešos tā aprīlī atkal sāka pieaugt, un to veicināja tirgū vērojamā izteiktākā nevēlēšanās uzņemties risku, ņemot vērā fiskālā deficīta palielināšanos un investoru bažas par fiskālās konsolidācijas perspektīvām. Pēc tam, kad valdība bija pieņēmusi fiskālās konsolidācijas pasākumus, ilgtermiņa procentu likme 2025. gada otrajā pusē pastāvīgi samazinājās. Rumānijas ilgtermiņa procentu likme 2026. gada pirmajos piecos mēnešos bija kopumā stabila, un 2026. gada maijā tā bija 6,2 %. Ilgtermiņa procentu likmju starpība salīdzinājumā ar Vācijas etalona obligāciju 2026. gada maijā bija 312 bāzes punkti pretstatā 485 bāzes punktiem 2025. gada jūnijā.

Komisija izvērtēja arī **papildu faktorus**, citastarp maksājumu bilances dinamiku, tirgu integrāciju un institucionālo vidi. Rumānijas ārējais saldo (t. i., tekošā konta un kapitāla konta apvienotā balance) nedaudz uzlabojās, proti, no -6,7 % no IKP 2024. gadā līdz -6,0 % 2025. gadā, ko galvenokārt noteica kapitāla konta pārpalikuma pieaugums, pateicoties labākai ES līdzekļu apguvei. Rumānijas tekošā konta deficīts 2025. gadā saglabājās ievērojams – 7,9 % no IKP, neraugoties uz nelielu samazinājumu gada otrajā pusē fiskālās konsolidācijas un vājāka iekšzemes pieprasījuma apstākļos. Pateicoties tirdzniecības sakariem un investīcijām, Rumānijas ekonomika ir labi integrēta eurozonā. Atsevišķi rādītāji, kas saistīti ar institucionālo vidi, liecina, ka Rumānijas rezultāti šajā ziņā ir sliktāki nekā daudzām eurozonas dalībvalstīm. Rumānija saskaras ar problēmām tādās jomās kā korupcijas kontrole. Rumānijas finanšu

sektors ir mazāks un attīstībā atpaliek no eurozonas. Rumānijas banku sektors ir labi integrēts eurozonas finanšu sistēmā, it īpaši pateicoties tam, ka banku sistēmā ir liels ārvalstu īpašnieku īpatsvars. Tomēr tirgus finansējums nav tik attīstīts, un to apliecina pavisam nelielie pašu kapitāla vērtspapīru un privātā sektora parāda vērtspapīru tirgi. Saistībā ar makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru Komisija brīdināšanas mehānisma ziņojumā par 2026. gadu secināja, ka par Rumāniju ir jā sagatavo padziļināts pārskats. Padziļinātajā pārskatā tika secināts, ka Rumānija joprojām saskaras ar neaizsargātību, kas saistīta ar lielu fiskālo deficītu un ārējo deficītu, neraugoties uz uzlabojumiem kopš 2025. gada otrās puses. Tajā pašā laikā darba samaksas un izmaksu spiediens ir mazinājies, un tas varētu pozitīvi ietekmēt izmaksu konkurētspēju. Rumānijas lielais valdības budžeta deficīts ir bijis galvenais lielā ārējā deficīta un aizņēmumu vajadzību virzītājspēks. 2025. gadā sāktais fiskālās konsolidācijas process palīdz samazināt Rumānijas neaizsargātību, un paredzams, ka tas turpināsies. Ņemot vērā šo padziļinātajā pārskatā sniegto novērtējumu, Komisija savā paziņojumā par 2026. gada Eiropas pusgada pavasara paketi secina, ka Rumānijā joprojām pastāv pārmērīga makroekonomikas nelīdzsvarotība.

Rumānijas atveseļošanas un noturības plāns (ANP) ietver pasākumus vairāku strukturālu problēmu risināšanai sinerģijā ar citiem ES fondiem, arī kohēzijas politikas fondiem, lai palielinātu konkurētspēju, stimulētu ilgtspējīgu izaugsmi un mazinātu teritoriālās un sociālās atšķirības valstī. Pēc ANP pārskatīšanas 2025. gadā Rumānijas ANM finansējuma kopējais apjoms 2021.–2026. gadam ir aptuveni 21,4 miljardi EUR, tai skaitā 13,5 miljardi EUR dotācijās un 7,8 miljardi EUR aizdevumos. Pārskatītajā plānā aizdevumu komponents tika būtiski samazināts no 14,9 miljardiem EUR līdz 7,8 miljardiem EUR īstenošanas kavējumu un to pasākumu apjoma samazināšanas dēļ, kuri vairs netika uzskatīti par pilnībā īstenojamiem. Rumānija līdz 2025. gada beigām bija iesniegusi četrus maksājuma pieprasījumus. Līdz 2026. gada jūnijam kopējais izmaksātais finansējums sasniedza aptuveni 60 % no kopējā piešķirtā finansējuma. Galvenās reformas Rumānijas ANP attiecas uz pensiju sistēmu, dekarbonizāciju / atteikšanos no ogļu un lignīta izmantošanas enerģijas ražošanā, valsts uzņēmumiem, nodokļu administrēšanu un nodokļu reformu, kā arī sociālo un veselības aprūpes jomu. Papildus Rumānijai laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam ir nodrošināti 33,7 miljardi EUR saskaņā ar kohēzijas politiku. Kohēzijas politikas finansējuma mērķis ir turpināt atbalstīt Rumānijas konkurētspēju un augšupēju sociālo konvergenci, tai skaitā ar ieguldījumiem pētniecībā, inovācijā un MVU konkurētspējas stiprināšanā, zaļajā un taisnīgajā pārkārtošanā, darba tirgus institūciju modernizācijā, prasmju attīstībā un izglītības un apmācības kvalitātes un iekļautības uzlabošanā, kā arī nabadzības mazināšanā. Lai gan Rumānija ir panākusi progresu kohēzijas politikas īstenošanā, tā joprojām saskaras ar problēmām, un vēl aizvien ir vērojamas būtiskas teritoriālās atšķirības investīciju un nodarbinātības ziņā starp galvaspilsētas reģionu un pārējiem reģioniem, kā arī starp pilsētu un ārpuspilsētu teritorijām.

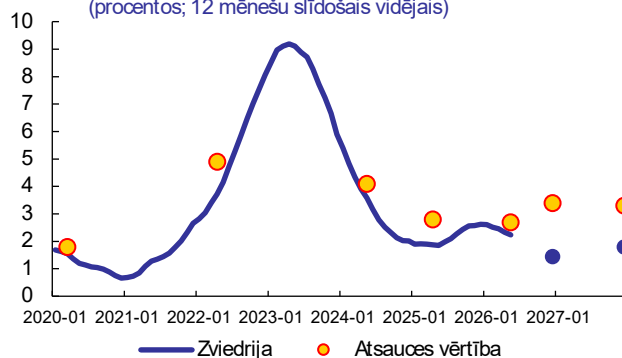
6. ZVIEDRIJA

Ņemot vērā juridiskās atbilstības un konverģences kritēriju izpildes novērtējumu, kā arī attiecīgos papildu faktorus, Komisija uzskata, ka Zviedrija nav izpildījusi nosacījumus euro ieviešanai.

Zviedrijas tiesību akti, it īpaši *Riksbank* likums, nav pilnībā saderīgi ar LESD 131. pantā noteiktajām prasībām. Nesaderības un nepilnības joprojām pastāv saistībā ar centrālās bankas neatkarību, monetārās finansēšanas aizliegumu un centrālās bankas integrāciju Eurosistēmā attiecībā uz *Riksbank* mērķiem un ECBS/ECB uzdevumiem, kas noteikti LESD 127. panta 1. un 2. punktā, kā arī ECBS/ECB statūtu 2. un 3. pantā.

Zviedrija ir izpildījusi cenu stabilitātes kritēriju. Vidējais inflācijas līmenis Zviedrijā 12 mēnešu periodā līdz 2026. gada maijam bija 2,2 %, tātad zemāks par 2,7 % atsaucies vērtību. Prognozēts, ka līdz 2026. gada beigām tas samazināsies, bet 2027. gadā nedaudz palielināsies, tomēr abos gados tam būtu jāpaliek zem atsaucies vērtības.

6.a attēls. **Zviedrija. Inflācijas kritērijs**
(procentos; 12 mēnešu slīdošais vidējais)

Piezīme. Punkti diagrammas labajā malā attēlo prognozēto atsauces vērtību un Zviedrijas 12 mēnešu vidējo inflācijas līmeni 2026. un 2027. gada decembrī. 2020., 2022., 2024. un 2025. gada atsauces vērtības atbilst iepriekšējos konverģences ziņojumos aprēķinātajām atsauces vērtībām.

Avots: Eurostat, Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

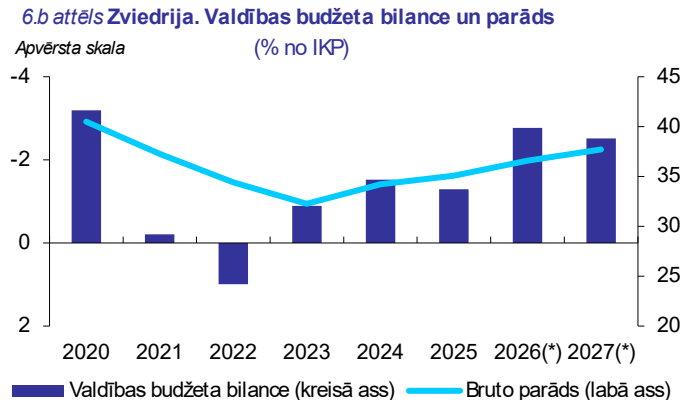
SPCI gada inflācija Zviedrijā 2024. gadā bija vidēji 2,0 %, bet 2025. gadā tā palielinājās līdz 2,6 %. Šie inflācijas rādītāji kopumā atbilda eurozonas inflācijas rādītājiem. Zemākas enerģijas cenas, bāzes efekti un mērens darba samaksas pieaugums, ko veicināja samērīgas daudzgadu vienošanās par darba samaksu, abos gados sekmēja dezinflāciju. Kopējās inflācijas samazināšanos veicināja arī strauja pārtikas cenu pieauguma palēnināšanās 2024. gadā un izteikta ar enerģiju nesaistīto rūpniecības preču cenu kāpuma palēnināšanās abos gados, savukārt pakalpojumu inflācija joprojām bija augsta, taču samazinājās no 4,9 % 2024. gadā līdz 3,8 % 2025. gadā. 2025. gadā kopējās inflācijas atjaunošanos noteica nedaudz augstākas pārtikas un enerģijas cenas. Novēlotā ietekme, ko radīja spēcīgāks faktiskais kronas maiņas kurss 2024. gadā, palīdzēja mazināt importēto preču un pakalpojumu cenu pieaugumu. SPCI inflācija 2026. gada pirmajos mēnešos palēninājās, jo, sākot no aprīļa, Tuvo Austrumu konflikta ietekmi atsvēra būtisks netiešo nodokļu samazinājums pārtikai un degvielai kombinācijā ar vāju pamatinflāciju.

Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozi gada vidējā inflācija samazināsies līdz 1,5 % 2026. gadā un pēc tam mazliet pieaugs līdz 1,8 % 2027. gadā. Inflācijas norises 2026. gadā atspoguļo ietekmi, ko rada augstākas importa cenas, it īpaši naftas produktu gadījumā, ko daļēji kompensē PVN un akcīzes nodokļa samazinājumi, mērens algu pieaugums un spēcīgākas kronas novēlotā ietekme, un paredzams, ka 2027. gadā īpašie faktori izzudīs. Cenu līmenis Zviedrijā ir salīdzinoši augsts (apmēram 110 % no eurozonas vidējā līmeņa 2024. gadā).

Zviedrija ir izpildījusi publisko finanšu stāvokļa kritēriju. Uz Zviedriju neattiecas Padomes lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu. Vispārējās valdības budžeta deficīts nedaudz uzlabojās – no 1,5 % no IKP 2024. gadā līdz 1,3 % no IKP 2025. gadā –, atspoguļojot gausu ekonomikas izaugsmi. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognozi paredzams, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2026. gadā sasniegs 2,8 % no IKP, jo samazinās kopējie ieņēmumi. Tiek prognozēts, ka 2027. gadā valdības budžeta deficīta attiecība būs 2,5 %.

Padome 2025. gada 21. janvārī pieņēma ieteikumu, ar ko apstiprina Zviedrijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Plāns aptver laikposmu no 2025. līdz 2028. gadam un nosaka neto izdevumu pieauguma augšējo robežu četru gadu periodam, paredzot maksimālo neto izdevumu pieauguma tempu 4,0 % apmērā 2025. gadā, 4,4 % 2026. gadā, 4,4 % 2027. gadā un 4,6 % 2028. gadā. Komisija 2026. gada 3. jūnijā secināja, ka prognozētais neto izdevumu pieaugums 2026. gadā būs 6,5 %, kas pārsniedz ieteikto 4,4 % pieauguma tempu. Novirze virs ieteiktā maksimuma atbilst gada novirzei 1,0 % apmērā no IKP. Tomēr, aplūkojot 2024., 2025. un 2026. gadu kopā, prognozētais neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps būs mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Prognozēts, ka neto izdevumi 2026. gadā palielināsies par 6,5 %, kas pārsniedz Padomes ieteikto 2026. gada maksimālo robežu 4,4 % apmērā, savukārt neto izdevumu kumulatīvais pieaugums līdz 2026. gadam nepārsniegs kumulatīvo maksimālo robežu – 15,5 %.

Valdības parāda attiecība pret IKP palielinājās no 34,1 % 2024. gadā līdz 35,1 % 2025. gadā, un paredzams, ka tā turpinās pieaugt līdz 36,5 % no IKP 2026. gadā un 37,7 % no IKP 2027. gadā, un to noteiks lielāks primārais deficīts. Zviedrijas parāda ilgtspējas riski vidējā termiņā šķiet zemi, lai gan prognozēts, ka valdības parāds līdz 2036. gadam pieaugs līdz aptuveni 44 % no IKP. Zviedrijai ir stabila fiskālā sistēma ar skaidriem noteikumiem un vidēja termiņa ievirzi, kas nodrošina parāda mērķrādītāja saglabāšanu 35 % apmērā no IKP.

(*) Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Avots: Eurostat, Komisijas 2026. gada pavasara ekonomikas prognoze.

Zviedrija nav izpildījusi valūtas kursa kritēriju. Zviedrijas krona nav iesaistīta VKM II. Zviedrija izmanto brīvi mainīgā valūtas kursa režīmu, kas ļauj centrālajai bankai veikt intervences ārvalstu valūtas tirgū. Pēc ilga kronas vērtības samazināšanās attiecībā pret euro no 8,3 SEK/EUR 2012. gada augustā līdz 11,8 SEK/EUR 2023. gada septembrī tā nedaudz atguvās 2024. un 2025. gadā, 2026. gada februārī sasniedzot 10,6 SEK līdz EUR, bet pēc tam kronas vērtība atkal nedaudz samazinājās. Trīs mēnešu *STIBOR-Euribor* starpība dažu pēdējo gadu laikā ir bijusi svārstīga. Pēc īslaicīga, bet strauja pieauguma 2022. gadā tā vēlāk samazinājās un 2024. gada otrajā pusē kļuva negatīva. Kopš tā laika tā ir svārstījusies robežās no -20 līdz 20 bāzes punktiem, t. i., ievērojami zem līmeņa, kāds bija vērojams pirms 2022. gada (aptuveni 50 bāzes punkti). Starpība 2026. gada maijā bija -21 bāzes punkts, bet valūtas kurss – 10,9 SEK/EUR, t. i., par 7 % spēcīgāks attiecībā pret euro nekā pirms diviem gadiem.

Zviedrija ir izpildījusi ilgtermiņa procentu likmju konverģences kritēriju. Vidējā ilgtermiņa procentu likme Zviedrijā 12 mēnešu periodā līdz 2026. gada maijam bija 2,6 %, tātad krietni zemāka par 5,1 % atsauces vērtību. Pēc ievērojama pieauguma 2022. un 2023. gadā Zviedrijas ilgtermiņa procentu likmes 2024. gadā samazinājās, bet 2025. gadā atgriezās 2023. gada līmenī. Kopš 2024. gada sākuma ilgtermiņa procentu likme svārstās no 2,2 % līdz 2,8 %. Starpība salīdzinājumā ar Vācijas etalona obligāciju joprojām bija salīdzinoši neliela ar zināmu svārstīgumu 2024. un 2025. gadā. Kopumā starpība pēdējos gados ir samazinājusies un 2024. gadā kļuvusi nedaudz negatīva, 2024. gada jūlijā sasniedzot -34 bāzes punktus. Pēc tam līdz 2026. gada janvārim tā nedaudz palielinājās, bet 2026. gada maijā pakāpeniski samazinājās līdz -31 bāzes punktam.

Komisija izvērtēja arī **papildu faktorus**, citastarp maksājumu bilances dinamiku, tirgu integrāciju un institucionālo vidi. Zviedrijas ārējais saldo (t. i., tekošā konta un kapitāla konta apvienotā balance) joprojām uzrādīja pārpalikumu: 7,0 % no IKP 2024. gadā un 6,2 % no IKP 2025. gadā. Pateicoties tirdzniecības sakariem un investīcijām, Zviedrijas ekonomika ir labi integrēta eurozonā. Atsevišķi ar institucionālo vidi saistīti rādītāji liecina, ka šajā ziņā Zviedrijas sniegums ir labāks nekā lielākajai daļai eurozonas dalībvalstu. Zviedrijas finanšu sektors ir ļoti attīstīts un labi integrēts eurozonas finanšu sistēmā. Finanšu sektorā dominē banku pakalpojumi, taču tajā stabili un nozīmīgu vietu ieņem arī apdrošināšana un pensiju fondi. Turklāt Zviedrijā ir viens no attīstītākajiem kredītu un pašu kapitāla tirgiem ES, un tirgus finansējuma līmenis ir viens no augstākajiem ES. Saistībā ar makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūru Komisija brīdināšanas mehānisma ziņojumā par 2026. gadu secināja, ka par Zviedriju ir jāsagatavo padziļināts pārskats. Komisija secināja, ka Zviedrijā pastāv nelīdzsvarotība, kas saistīta ar nekustamā īpašuma tirgu un lielo privātā

sektora parādu. Lai gan mājokļu cenas salīdzinājumā ar 2022. un 2023. gada rādītājiem ir nedaudz samazinājušās, mājstāvēniecību parādsaistību līmenis joprojām ir augsts, un paredzams, ka tas turpinās pieaugt. Lai gan finanšu sektors ir lielā mērā pakļauts nekustamā īpašuma riskam, tas ir rentabls un tam ir ievērojamas kapitāla rezerves nelabvēlīgu norišu pārvarēšanai. Mājokļu piedāvājuma neelastība saglabājas, un trīs tirgū reformas ir bijušas ierobežotas, kā rezultātā salīdzinājumā ar citām ES valstīm ir izveidojušies gari gaidīšanas saraksti un brīvo mājokļu īpatsvars ir zems. Ņemot vērā šo PP sniegto novērtējumu, Komisija savā paziņojumā par 2026. gada Eiropas pusgada pavasara paketi secina, ka Zviedrijā vairs nav makroekonomikas nelīdzsvarotības.

Zviedrijas atveseļošanas un noturības plāns (ANP) ietver pasākumus vairāku strukturālu problēmu risināšanai sinerģijā ar citiem ES fondiem, arī kohēzijas politikas fondiem, lai mazinātu teritoriālās un sociālās atšķirības valstī. ANM finansējums nodrošina Zviedrijai 3,4 miljardus EUR laikposmā no 2021. līdz 2026. gadam. Zviedrija savu otro maksājuma pieprasījumu iesniedza 2026. gada janvārī. Galvenās investīcijas un reformas Zviedrijas ANP attiecas uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas tehnoloģiju un infrastruktūras finansēšanu, mājokļu siltināšanu, apmācību vecāka gadagājuma cilvēku aprūpes jomā un platjoslas tīkla izvēršanu reti apdzīvotos apgabalos. Pirmā ANM līdzekļu izmaksa notika 2025. gada jūlijā, savukārt atlikušo maksājumu izvērtēšana turpinās 2026. gadā. Papildus Zviedrijai laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam ir nodrošināti 2,4 miljardi EUR saskaņā ar kohēzijas politiku. Kohēzijas politikas finansējums tiek sniegts konkrēti ar mērķi vēl vairāk uzlabot apstākļus pētniecībai un inovācijai, radīt iespējas uzņēmējdarbībai un industriālajai pārveidei un atbalstīt digitalizāciju, internacionalizāciju un konkurētspēju. Lai gan Zviedrija ir panākusi progresu kohēzijas politikas īstenošanā, problēmas joprojām pastāv, un saglabājas atšķirības starp galvaspilsētas reģionu un pārējo valsts daļu.